

EVLENDİRME YÖNETMELİĞİ UYGULAMASI

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri
Genel Müdürlüğü

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

EVLENDİRME YÖNETMELİĞİ UYGULAMASI

2017

ANKARA

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

EVLENDİRME YÖNETMELİĞİ UYGULAMASI

1. BASKI

HAZIRLAYAN:
SUAT KÜÇÜK

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
GİRİŞ	IX
GENEL BİLGİLER	2
EVLENME	2
A. İLKELER.....	2
B. EVLENMENİN ŞARTLARI.....	3
I. Esasa Ait Şartlar.....	3
II. Evlenmenin Evlendirme Dairesinde Evlendirme Memurunun ve Ayırt Etme Gücüne Sahip Ergin İki Tanığın Önünde Yapılması Şartı.....	3
III. Şekle Ait Şartlar.....	3
EVLENDİRME YÖNETMELİĞİ UYGULAMASI	7
1. NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN EVLENDİRME YETKİLERİ.....	7
2. İL NÜFUS VE VATANDAŞLIK MÜDÜRLERİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	7
3. İLÇE NÜFUS MÜDÜRLERİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	7
4. EVLENDİRME MEMURUNUN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	8
5. EVLENDİRME MEMURLARI.....	8
6. EVLENDİRME MEMURLUĞU GÖREV VE YETKİSİNİN VERİLMESİNDE USUL.....	8
7. YETKİ SINIRI.....	8
8. EVLENME EHLİYETİ VE ŞARTLARI.....	9
8.1. Ayırt Etme Gücü.....	9
8.2. Evlenme Yaşı.....	9
8.3. 16 yaşının doldurmuş olması durumu.....	9
8.4. Hakimin kararıyla evlenme izninin verilmesi.....	10
8.5. İzin.....	10
9. EVLENME ENGELLERİ.....	11
9.1. Evlenme Engelleri.....	12

9.1.1. Hısımlık.....	12
9.1.2. Kan hısımlığı.....	12
9.1.3. Kayın hısımlığı.....	13
9.1.4. Evlatlık ilişkisinin evlenmede rolü.....	13
9.1.5. Evli olmak	14
9.1.6. Akıl hastalığı	14
9.1.7. Diğer Engeller	14
9.1.7.1. Bekleme süresi.....	14
9.1.7.2. Bulaşıcı hastalıklar	15
10. MÜRACAATTA USUL.....	16
11. VEKİL ELİYLE MÜRACAAT.....	16
12. İMZA ATAMAYANLAR VE BEDENİ EKSİKLİKLERİ OLANLAR.....	16
13. EVLENME DOSYALARINDA BULUNACAK BELGELER.....	17
13.1. Başvuruya Eklenecek Belgeler	17
13.1.1. Beyanname (İzin Belgesi).....	17
13.1.2. Sağlık Raporu.....	18
13.1.3. Rıza Belgesi.....	18
13.1.4. Vesikalık Fotoğraf	18
13.1.4.1. Kimlik Paylaşımı Sisteminden Evlenme Ehliyet Belgesi Teminine İlişkin Bakanlıkça Yayımlanan 18/02/2015 tarihli ve 15792 sayılı talimatı	19
14. EVLENME MÜRACAATI VE TÖRENİ.....	19
15. MÜRACAAT SIRASINDA YAPILACAK İŞLEMLER VE İNCELEME.....	19
15.1. Başvurunun İncelenmesi.....	20
16. EVLENME İZİN BELGESİ.....	20
17. EVLENMENİN REDDİ	21
18. EVLENMEYE İTİRAZ, USUL VE SÜRE.....	21
19. CUMHURİYET SAVCILIĞININ İTİRAZ YETKİSİ.....	22
20. TÖREN YERLERİ.....	22
21. ŞAHİTLİK ŞARTLARI.....	
22. MEMURUN EVLENMEYİ YAPMAKTAN ÇEKİNMESİ.....	
23. EVLENMEDE ALENİYET, USUL VE ŞEKİL.....	23
23.1. Resmi memurun önünde yapılması.....	23
23.2. Tanıkların katılması.....	24
23.3. Evlenmenin açıkça yapılması.....	24
23.4. Evlenmenin sözlü yapılması	24

23.5. Evlenmede esas şartlara uymama.....	24
23.6. Esas dışındaki şartlara uymama	25
23.7. Evlenme sırasında evlilik dışında doğmuş olan ortak çocukları bildirme	27
24. AİLE CÜZDANI.....	27
24.1. Uluslararası Aile Cüzdanı Verilmesi	27
24.2. Uluslararası Aile Cüzdanı Kayıt Defteri	27
25. EVLENMENİN NÜFUS İDARESİNE BİLDİRİLMESİ VE AİLE KÜTÜKLERİNE TESCİLİ.....	28
26. EVLENMENİN EVLENME KÜTÜĞÜNE GEÇİRİLİŞİ VE KÜTÜĞÜN HUKUKİ MAHİYETİ	28
27. EVLENME KÜTÜKLERİNİN TASDİKİ VE ARŞİVLENMESİ	28
28. KULLANILACAK BELGELER.....	28
29. KULLANILACAK DEFTERLER	33
30. FORM VE BASILI KAĞITLARIN DÜZENLENMESİ.....	33
31. DAYANAK BELGELERİNİN İMHASI	34
32. DOSYALARIN GEÇERLİLİK SÜRESİ.....	34
33. MEMURLARIN NİTELİKLERİ.....	34
34. İMZA VE MÜHÜR ÖRNEKLERİ.....	35
35. YAŞIN HESAPLANMASI.....	35
36. KIYAFET	35
36.1. Evlenme Töreninde Giyilecek Cübbeye İlişkin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 13.02.2014 tarih ve 70819127-010.99-15464 sayılı Talimat eki Nüfus ve Evlendirme Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Açıklama	36
37. DEVİR VE TESLİM MÜKELLEFİYETİ.....	37
38. DEVİR VE TESLİMDE USUL	37
39. KÜTÜKLERİN DEVİR VE TESLİMİNDE UYGULANACAK ESASLAR	37
40. DENETİM.....	38
41. AİLE CÜZDANLARININ MAL SANDIKLARINDAN ALINMASI	38
41.1. Uluslararası Aile Cüzdanının Doldurulması	39
41.2. Uluslararası Aile Cüzdanı İmhası.....	42
42. CEZA HÜKÜMLERİ	42

ÖNSÖZ

“Evlendirme Yönetmeliği Uygulaması” adlı bu kitabımızı evlendirme memurlarını bilgilendirmek amacı ile yayınlıyoruz.

Bu kitapta, Evlendirme Yönetmeliğinin evlenmeye ilişkin “genel” ve “sistematik” bilgilerine yer verilmiştir.

Evlendirme Yönetmeliği Uygulaması kitabının evlendirme memurlarına faydalı olması, onların ihtiyacını karşılama görevini yerine getirmesi en büyük temennimizdir.

Kitabın, kendisinden beklenen işlevi eksizsiz yerine getirmesini içtenlikle diliyorum, uygulayıcılara yararlı olmasını diliyorum.

Süleyman SOYLU
İçişleri Bakanı

GİRİŞ

Evlenme, bir kadın ve bir erkeğin usulüne göre yetki verilmiş bir memur önünde bir aile kurmak amacı ile yapmış oldukları medenî hukuk sözleşmesidir.

Evlendirme memuru, belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır. Bakanlık; il nüfus ve vatan-daşlık müdürlüklerine, nüfus müdürlüklerine, il ve ilçe müftülüklerine ve ilgili dış temsilciliklere evlendirme memurluğu görev ve yetkisi verebilir. Bir evlenme ancak yukarıda sayılan evlendirme memurlarının önünde yapıldığı takdirde geçerli surette vücut bulabilir.

Evlenme töreninin asli şartlarından birisi de, evlenme sözleşmesinin resmi memur önünde yapılmasıdır.

Evlenecek olan kadın ve erkeğin evlenme sözleşmesinin yapılması sırasında bizzat hazır bulunması ve iradelerini aynı zamanda birbirini ardından açıklamaları da şarttır.

Evlendirme memuru, belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır. Bakanlık; il nüfus ve vatan-daşlık müdürlüklerine, nüfus müdürlüklerine, il ve ilçe müftülüklerine ve ilgili dış temsilciliklere evlendirme memurluğu görev ve yetkisi verebilir. Bir evlenme ancak yukarıda sayılan evlendirme memurlarının önünde yapıldığı takdirde geçerli surette vücut bulabilir.

Evlenme töreninin yapılmasında ergin iki tanığın da hazır bulunması gereklidir. Evlenme töreninin tamamlanmasından sonra evlendirme memurunun, evlemenin Kanuna uygun olarak yapılmış olduğunu yüksek sesle açıklaması ve tarafların, tanıkların ve evlendirme memurunun evlenme kütüğünü imzalamaları gereklidir. Bundan sonraki aşamada ise “evlenenlere aile cüzdanı verilmesi” “evlenmenin nüfus idaresine bildirilmesi” ve “evlenmenin aile kütüklerine tescil edilmesi” işlemleri gerçekleştirilir.

Evlenen her çifte evlenme töreni biter bitmez evlendirme memurluğunca düzenlenmiş bir aile cüzdanı verilir. Bütün evlenmeler evlendirme memurluğunca usulüne uygun olarak düzenlenmiş form veya tutanaklarla ev-

lenme tarihinden itibaren on gün içerisinde o yerin nüfus müdürlüğüne bildirilir.

Evlendirme memurluklarının evlenmeye yönelik adli sorumlulukları da bulunmaktadır. Nüfus idareleri, evlenmeyi aile kütüklerine tescil ederken Evlendirme Yönetmeliğinin 56 ncı maddesine göre; evli olmasına rağmen, başkasıyla evlenme işlemi yaptıran, kendisi evli olmamakla birlikte, evli olduğunu bildiği bir kimse ile evlilik işlemi yaptıran, gerçek kimliğini saklamak suretiyle bir başkasıyla evlenme işlemi yaptıran kişiler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 230 uncu maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere durum belgelerle birlikte Cumhuriyet savcılığına intikal ettirilir.

Genel Bilgiler

GENEL BİLGİLER

EVLENME

Anayasanın 41'inci maddesine göre aile Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Evlendirme Yönetmeliğinde evlenme “Bir kadın ve bir erkeğin usulüne göre yetki verilmiş bir memur önünde bir aile kurmak amacı ile yapmış oldukları medenî hukuk sözleşmesi” olarak tanımlanmıştır.

A. İLKELER

- 1- 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 134'üncü maddesinde “Birbirleriyle evlenecek erkek ve kadın”, 136'ncı maddesinde “Erkek ve kadından her biri” ibareleri yer almıştır. Buna göre evlenme, bir kadın ve erkeğin usulüne göre yetki verilmiş bir memur önünde aile kurmak amacı ile meydana getirdikleri bir birliktir.
- 2- Tek evlilik esastır.
- 3- Türk Medeni Kanununun 145'inci maddesi uyarınca ikinci evlilik mutlak butlan sebebidir.
- 4- Evlenme, evlendirme memurunun ve ayırt etme gücüne sahip ergin iki tanığın önünde açık olarak yapılır.
- 5- Evlenme, evlendirme memurunun evleneceklerden her birine birbirleriyle evlenmek isteyip istemedikleri sorusuna tarafların olumlu sözlü cevaplarını verdikleri anda oluşur.
- 6- Türk Medeni Kanununun 129'uncu maddesi uyarınca, “1. Üstsoy ile altsoy arasında; kardeşler arasında; amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında, 2. Kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoyu veya altsoyu arasında, 3. Evlât edinen ile evlâtlığın veya bunlardan biri ile diğerinin altsoyu ve eşi arasında.” evlenme yasaktır.
- 7- Yeniden evlenmek isteyen kişi önceki evliliğinin sona erdiğini ispatlamak zorundadır.
- 8- Gaipliğine karar verilen kişinin eşi mahkemece evliliğinin feshine karar verilmedikçe yeniden evlenemez.
- 9- Evlilik sona ermişse, kadın evliliğinin sona ermesinden başlayarak üç yüz gün geçmedikçe yeniden evlenemez. Ancak doğum yapılması bu süreyi ortadan kaldırır veya bekleme süresi mahkeme kararı ile kaldırılır.
- 10- Akıl hastaları evlenmelerinde tıbbi sakınca bulunmadığı resmi sağlık kurulu raporuyla anlaşılmadıkça evlenemezler.

B. EVLENMENİN ŞARTLARI

Evlenmenin şartları esasa ve şekle ait olmak üzere ikiye ayrılır.

I. Esasa Ait Şartlar

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 124'üncü maddesinde erkek ve kadın ibareleri yer almıştır. Bu da farklı cinsiyette olanların evlenmelerini mümkün kılmıştır. Aynı cinsiyetteki kişilerin iç hukukumuza göre evlenmesi mümkün değildir. Buna rağmen aynı cinsiyette iki kişinin yapmış olduğu evlenme yoklukla malüldür. Böyle bir evlilik hiç doğmamış kabul edilir.

II. Evlenmenin Evlendirme Dairesinde Evlendirme Memurunun ve Ayırt Etme Gücüne Sahip Ergin İki Tanığın Önünde Yapılması Şartı

4721 sayılı Kanunun Tören Yeri başlıklı 141'inci maddesinde “Evlenme töreni, evlendirme dairesinde evlendirme memurunun ve ayırt etme gücüne sahip ergin iki tanığın önünde açık olarak yapılır. Ancak, tören evleneceklerin istemi üzerine evlendirme memurunun uygun bulacağı diğer yerlerde de yapılabilir.”. 142'nci maddesinde de “Evlendirme memuru, evleneceklerden her birine birbiriyle evlenmek isteyip istemediklerini sorar. Evlenme, tarafların olumlu sözlü cevaplarını verdikleri anda oluşur. Memur, evlenmenin tarafların karşılıklı rızası ile Kanuna uygun olarak yapılmış olduğunu açıklar.” hükümleri yer almıştır. Bu düzenleme uyarınca evlenme; evleneceklerin evlenme isteklerine ilişkin olumlu sözlü cevaplarını evlendirme memuru ve ayırt etme gücüne sahip ergin iki tanığın önünde vermesiyle gerçekleşir.

III. Şekle Ait Şartlar

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 134-138 maddelerinde şekle ait şartlar yer almıştır. Bu hususlar ileriki bölümlerde ayrıntılı şekilde açıklanacağı üzere; evlenme başvurusunda bulunma, başvurunun yapılacağı makam ve başvuruya eklenecek belgelerdir.

Evlendirme Yönetmeliği Uygulaması

EVLENDİRME YÖNETMELİĞİ UYGULAMASI

1. İÇİŞLERİ BAKANLIĞININ YETKİSİ

Evlendirme Yönetmeliğinin 3'üncü maddesinde "Evlendirme işlemleri, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce düzenlenir. Genel Müdürlük, evlendirme işlemlerinin Medeni Kanun'la getirilen temel kurallara ve bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak yürütülmesini sağlar, iş ve işlemleri düzenler, takip eder, denetler ve denetlettirir. Bu amaçla Genel Müdürlük, Bakan onayı ile gerekli tedbirleri alır ve uygulamasını sağlar." hükmü yer almıştır.

25/02/2006 tarihinde kabul edilen 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 22/1'inci maddesinde "Bakanlık, evlendirme işlemlerinin nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinin bütünlüğü içerisinde yürütülmesi için gereken her türlü tedbiri alır ve uygular." düzenlemesine yer verilmiştir. Bu kapsamda Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü evlenmeye yönelik gereken bütün tedbirleri alıp uygulamaktadır.

2. İL NÜFUS VE VATANDAŞLIK MÜDÜRLERİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Evlendirme Yönetmeliğinin 4'üncü maddesi ile il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerinin görev yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

İl nüfus ve vatandaşlık müdürleri il içerisinde evlendirme hizmetlerine yönelik olarak hizmetin kanunlara, uluslararası sözleşmelere, tüzüklere, yönetmeliklere, genelge ve talimatlara uygun olarak yürütülmesinden sorumlu tutulmuştur.

Bu amaçla, il nüfus ve vatandaşlık müdürleri evlendirme hizmetlerine yönelik her türlü tedbiri almaya ve uygulamaya yetkili kılınmıştır. Keza, il nüfus ve vatandaşlık müdürleri Evlendirme Yönetmeliği'nin 53'üncü maddesi hükümlerine dayanarak il içindeki bütün evlendirme daire ve memurluklarını denetlemekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

3. İLÇE NÜFUS MÜDÜRLERİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Evlendirme Yönetmeliğinin 5'inci maddesi uyarınca İlçe Nüfus Müdürleri; evlenme hizmetlerinin ilçe seviyesinde eksiksiz olarak mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini sağlamak ve takip edilmesinden, İlçe Nüfus Müdürü hizmetin belediye ve köy evlendirme memurları ile il ve ilçe müftülerince nasıl yürütüldüğünün tespiti amacıyla da Yönetmeliğin 53'üncü maddesiyle verilen yetkisine dayanarak denetleme yapmakla sorumludur.

4. EVLENDİRME MEMURUNUN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Evlendirme memurunun görev, yetki ve sorumlulukları arasında;

- Evlenme başvurularını kabul etmek
 - Evlenme dosyasını hazırlamak
 - Evlenmeyi yapmak
 - Aile cüzdanını düzenlemek
 - Evlenme bildirimi düzenleyerek evlenmeyi nüfus müdürlüğüne bildirmek
 - Evlenme kütüğü, evlenme dosyası ve evlenme bildirimlerini korumak
- Hususları bulunmaktadır.

5. EVLENDİRME MEMURLARI

Evlendirme işlemlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla belediye başkanı ve muhtarlar dışında 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 22'nci maddesinde yer alan "Bakanlık, evlendirme işlemlerinin nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinin bütünlüğü içerisinde yürütülmesi için gereken her türlü tedbiri alır ve uygular. Evlendirme memuru; belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır. Bakanlık, il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine, nüfus müdürlüklerine, il ve ilçe müftülüklerine ve dış temsilciliklere evlendirme memurluğu yetkisi ve görevi verebilir.

6. EVLENDİRME MEMURLUĞU GÖREV VE YETKİSİNİN VERİLMESİNDE USUL

Belediye başkanları ve köy muhtarları dışında nüfus müdürleri, il nüfus ve vatandaşlık müdürleri ile il ve ilçe müftülüklerine Bakanlıkça evlendirme memurluğu yetki ve görevi verilmedikçe evlendirme yapmaları mümkün değildir.

7. YETKİ SINIRI

Evlendirme Yönetmeliği hükümlerine göre kendilerine evlendirme memurluğu yetkisi verilen görevlilerin bu yetkileri; büyükşehir belediye başkanları ile büyükşehir içindeki belediye evlendirme memurlukları için büyükşehir belediye hudutları, diğer belediye başkanları veya görevlendirecekleri memurlar, il ve ilçe müftüleri veya köyde görevli olan görevlileri için yetki alanında bulunan il, ilçe ve belde belediye hudutları, muhtarlar için o köy hudutları ile sınırlıdır.

8. EVLENME EHLİYETİ VE ŞARTLARI

8.1. Ayırt Etme Gücü

Evlenecek olan kişilerin ayırt etme gücüne (temyiz kudretine) sahip olmaları gerekir. Türk Medeni Kanununun 125'inci maddesinde “ayırt etme gücüne sahip olmayanlar evlenemez” demek suretiyle de bu husus belirtilmiştir. Ayırt etme gücüne sahip bulunmayanlar Türk Medeni Kanununun 15'inci maddesi uyarınca yalnız evlenme sözleşmesi değil hiçbir hukuki işlemi yapamazlar; bu kişilerin yapmış oldukları hukuki işlemler sonuç doğurmaz.

8.2. Evlenme Yaşı

Türk Medeni Kanununun 124'üncü maddesine göre “erkek veya kadın on-yedi yaşını doldurmadıkça evlenemez.”

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu olağan evlenme yaşını erkek veya kadın için 17 yaşın doldurulmasını benimseyerek evlenme yaşı konusunda kadın-erkek eşitliği sağlanmıştır.(Md. 124/1)

Türk Medeni Kanununun 124'üncü maddesinin ikinci fıkrasında “..... hakim olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple onaltı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilir. Olanak buldukça karardan önce ana ve baba veya vasi dinlenir” hükmü getirilmiştir.

Ergin kılınmasına karar verilmiş olan 16 yaşındaki bir erkek veya kadın 17 olan olağan evlenme yaşını henüz doldurmamış olduğundan evlenemez; yasal temsilcisinin izni bile olsa bu durum değişmez. Bu kişinin evlenebilmesi için 17 yaşını doldurması veya Türk Medeni Kanununun 124'üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca hakimden evlenme izni almış olması gerekir. 15 yaşını doldurmuş olan bir erkek veya kadın mahkemece ergin kılınmış olsa bile olağan evlenme yaşına erişmemiş olduğundan evlenmesi yapılamayacaktır.

8.3. 16 yaşın doldurulmuş olması durumu

Türk Medeni Kanununun 124/2 maddesine göre hakim, evlenmeye izin kararı vermeden önce olanak buldukça ana ve babayı veya vasiyi dinleyecektir. Medeni Kanun ana ve baba veya vasinin dinlenilmesini zorunlu olmaktan çıkarmıştır.

Hakim, tarafların menfaatini gerektirdiği takdirde ana ve baba veya vasi razı olmasalar dahi evlenmeye izin verebileceği gibi; bir fayda bulunmadığı takdirde ana ve baba veya vasi rızalarını açıklamış olsalar bile evlenme izni vermekten kaçınabilir. Bu nedenle 16 yaşını doldurmayan kadın ve erkek evlenemez.

8.4. Hakimin kararıyla evlenme izninin verilmesi

Yetkili mahkeme evlenme izni isteminde bulunan kişinin yerleşim yeri mahkemesidir. Görevli mahkeme ise 9.1.2003 tarih ve 4787 sayılı Aile Mahkemeleri Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanununun 4'üncü maddesi uyarınca aile mahkemesidir. Evlenmeye izin verme, bir çekişmesiz yargı işlemidir.

Yargıtay, olağanüstü durum dolayısıyla evlenmesine izin verilmesini isteme hakkını ayırt etme gücüne sahip küçüğe de tanımıştır.

8.5. İzin

Türk Medeni Kanununda izin aşağıdaki maddelerde düzenlenmiştir.

Madde 16- Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar, yasal temsilcilerinin rızası olmadıkça, kendi işlemleriyle borç altına giremezler. Karşılıksız kazanmada ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kullanmada bu rıza gerekli değildir. Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar haksız fiillerinden sorumludurlar.

Madde 126- Küçük, yasal temsilcisinin izni olmadıkça evlenemez.

Madde 127- Kısıtlı, yasal temsilcisinin izni olmadıkça evlenemez.

Türk Medeni Kanunu evlenmeye izin verme hakkını ana ve babaya birlikte tanımıştır. Bu sebeple ana babadan yalnız birinin izin vermesi yeterli olmayıp, iznin ana ve baba tarafından birlikte verilmiş olması şarttır (Evl.Yön.-m.20). Ana ve baba, evlenmeye izin verip vermemek konusunda anlaşamazlarsa, içlerinden birinin, örneğin babanın oyuna üstünlük tanınmaz. Nitekim Yargıtay'ın görüşü de bu yöndedir. Ancak, evlenme başvurusunun yapıldığı sırada velayet hakkına ana ve babadan sadece birisi sahip bulunmakta ise, örneğin eşler boşanmışlar ve hakim velayet hakkını onlardan birine vermişse veya eşlerden biri ölmüşse, bu durumda sadece velayet hakkına sahip bulunan eşin izni vermesi yeterli sayılacaktır.

Olağan evlenme yaşına erişmiş olan küçük, evlatlık ise evlenme iznini sadece kendisini evlat edinmiş olan kişinin veya kişilerin vermesi yeterli olup, ayrıca asıl ana ve babasının da iznine gerek yoktur.

Ana ve babanın izin vermekten kaçınmaları halinde küçüğe mahkemeye başvurma hakkı tanınmıştır.

Kısıtlıların evlenmeleri de yasal temsilcilerinin iznine bağlıdır (TMK.127). Bir kısıtlının evlenebilmesi için her şeyden önce ayırt etme gücüne sahip bulunması şarttır (TMK.125); ayırt etme gücüne sahip kısıtlılar ancak vasilerinin izniyle evlenebilirler.

Ana, baba, vasi küçüğün veya kısıtlının evlenebilmesi için vermiş oldukları izni resmi memur önünde evlenme yapılmaya kadar geri alabilirler.

“4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 124/2. maddesi ile “ancak, hakim olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple on altı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilir. Olanak bulundukça karardan önce ana ve baba veya vasi dinlenir .” hükmü getirilmiştir.

9. EVLENME ENGELLERİ

Evlenme engelleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Hısımlık;
 - 1- Üstsoy ve altsoy arasında; kardeşler arasında; amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında,
 - 2- Kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoy ve altsoy arasında,
 - 3- Evlat edinen ile evlatlığın veya bunlardan biri ile diğerinin üstsoy ve eşi arasında,
evlenme yapılamaz.
- b) Evli olmak;

Nüfus kaydına göre evli görünen bir kimse yeniden evlenemez. Müracaat sırasında, önceki evliliğin ölüm, boşanma veya evliliğin herhangi bir sebeple mahkeme kararı ile son bulmuş olması halinde, evlenme engeli ortadan kalkar. Ancak buna rağmen, bu durum aile kütüklerine tescil edilmedikçe yeniden evlenme yapılamaz.
- c) Kadın için kanuni bekleme süresinin dolmamış olması;

Boşanmış, evliliğin butlanına hükmedilmiş veya kocası ölmüş kadın, boşanma veya evliliğin butlanına dair mahkeme kararı veya kocasının ölüm tarihinden itibaren üç yüz gün geçmedikçe yeniden evlenemez. Ancak kadın üç yüz günlük süre dolmadan önce doğum yaptığı veya mahkemece bu sürenin kısaltılmasına veya kaldırılmasına karar verildiği takdirde, kadın için bekleme süresi ortadan kalkar.
- d) Gaiplik durumunda;

Gaipliğine karar verilen kişinin eşi, mahkemece evliliğin feshine karar verilmedikçe yeniden evlenemez.
- e) Sağlık raporunun/resmi sağlık kurulu raporunun bulunmaması;

24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununa dayanılarak, 17/8/1931 tarihli ve 11682 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Evlenme Muayenesi Hakkında Nizamnamede öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda sağlık raporu alınmaması durumunda evlenme yapılamaz.

9.1. Evlenme Engelleri

Türk Medeni Kanununun 129’uncu maddesinde düzenlenmiş olan evlenme engellerini hısımlık, evli olma ve akıl hastalığı olmak üzere üç kısma ayırmak mümkündür.

9.1.1. Hısımlık

Türk Medeni Kanununun aralarında belli derecede hısımlık bulunan kişilerin birbirleriyle evlenmelerini yasaklamıştır (m.129).

- 1- Üstsoy ve altsoy arasında; kardeşler arasında, amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında,
- 2- Kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoy veya altsoy arasında,
- 3- Evlat edinen ile evlatlığın veya bunlardan biri ile diğerinin altsoy ve eşi arasında, evlenme yapılamaz.” ifadesiyle bu husus ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

9.1.2. Kan hısımlığı

Kan hısımlığının derecesi, hısımları birbirine bağlayan doğum sayısı ile belli olur. Tür Medeni Kanununun 17’nci maddesi “Biri diğerinden gelen kişiler arasında üstsoy-altsoy hısımlığı; biri diğerinden gelmeyip de, ortak bir kökten gelen kişiler arasında yansoy hısımlığı vardır.” hükmündedir.

Türk Medeni Kanununun 129’uncu maddesinin ilk bendinde üstsoy-altsoy ve yansoy hısımlıklarının hangi derecelerinin kesin evlenme engeli oluşturduğu yer almıştır. Söz konusu bent hükmü uyarınca, üstsoy ile altsoy arasında; kardeşler arasında; amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında evlenme yasaktır.

Üstsoy-altsoy hısımlığında Medeni Kanunumuz bir derecelendirme yapmamış, kaçınıcı dereceden olursa olsun bütün üstsoy-altsoy hısımları arasında evlenmeyi yasaklamıştır. Evlenme yasağı, sadece bir kimse ile kendi çocuğu ana ya da babası ve o kimse ile torunu, torununun çocuğu; büyükana veya büyükbabaları, nine veya dedeleri arasında da mevcuttur.

Türk Medeni Kanununu üçüncü dereceye kadar yansoy hısımları arasında evlenme yasağı koymuştur. Türk Medeni Kanununun 129’uncu maddesi uyarınca evlenme yasağı ikinci dereceden yansoy kan hısımları olan kardeşler arasında ve bir kimse (yeğen) ile onun üçüncü dereceden yan soy kan hısımları olan amcası, dayısı, halası ve teyzesi arasında söz konusudur. Üçüncü dereceden sonra evlenme yasağı ortadan kalkmaktadır. Kardeş çocukları arasındaki yansoy kan hısımlığı dördüncü dereceden olduğu için, bunların birbirleriyle evlenmeleri mümkündür. Böylece bir erkek; amcasının, halasının, dayısının veya teyzesinin kızı ile evlenebilir.

Medeni Kanun da, kardeşler arasında, onların tam veya yarım kan kardeş olmaları arasında bir ayırım yapmamış “kardeşler” den söz etmiştir. Buna karşılık, hem ana hem de babaları bir olmayan kardeşler arasında evlenme yasağı bulunmamaktadır.

9.1.3. Kayın hısımlığı

Kayın hısımlığı, evlenme nedeniyle eşlerden biri ile diğerinin kan hısımları arasında meydana gelen bir yakınlıktır. Kayın hısımlığı kan hısımlığı gibi, kayın üstsoy-altsoy hısımlığı ve kayın yansoy hısımlığı olmak üzere iki çeşittir.

Türk Medeni Kanununun 129’uncu maddesinin ikinci bendinde kayın hısımlığıyla ilgili evlenme yasağını düzenlemiştir. Buna göre, “kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoyu veya altsoyu arasında” evlenme yasaktır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununda, evlenme yasağını sadece “kayın üstsoy-altsoy hısımlığı” bakımından konulmuş, buna karşılık “kayın yansoy hısımlığını” evlenmeye engel sayılmamıştır. Bu durum da, bir erkek boşadığı veya ölmüş olan karısının anası (yani kayınvalidesi) veya büyükanası yahut önceki evliliğinden olan kızı ile evlenemez; ancak karısının kız kardeşi veya karısının halası ya da teyzesi ile evlenmesine bir engel bulunmamaktadır. Kocasını ölmüş veya kocasından boşanmış olan bir kadın da kocasının babası (yani kayın pederi) veya büyükbabası yahut kocasının bir önceki evliliğinden olan oğlu ile evlenemezse de, kocasının kardeşi (yani kayınbiraderi) kocasının veya amcası ya da dayısı ile evlenebilecektir.

Kan veya kayın hısımlığından doğan evlenme yasağına rağmen her nasılsa yapılmış olan bir evlenme ise mutlak butlan yaptırımına tabidir (TMK. 145/4).

9.1.4. Evlatlık ilişkisinin evlenmede rolü

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 314/1 maddesi uyarınca evlatlık, evlat edinenin birinci dereceden alt soyu durumuna girmektedir. Yürürlükten kalkın 743 sayılı Medeni Kanunun 121’inci maddesi hükmü uyarınca bu yasağa karşın her nasılsa yapılmış olan bir evlenme iptal edilemiyor, evlilik geçerli sayılıyor, ancak evlatlık ilişkisi sona ermiş oluyordu.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununda evlatlık ilişkisi kesin evlenme engeli haline getirilerek evlenme yasağının kapsamı da genişletilmiştir. Türk Medeni Kanununun 129’uncu maddesi hükmüne göre evlenme yasağı, sadece evlat edinen ile evlatlık veya onlardan biri ile diğerinin eşi ve arasında değil, fakat aynı zamanda evlat edinen veya evlatlık ile onlardan birinin altsoyu arasında da söz konusudur. Yeni hükme göre evlat edinen evlatlığının kızıyla da evlenemeyecektir.

9.1.5. Evli olmak

Medeni Kanunumuz kadın erkek ayırımı yapmaksızın halen evli olan bir kimsenin aynı zamanda ikinci bir evlenme yapmasına izin vermemekte, önceki evliliğini kesin evlenme engeli saymaktadır.

Medeni Kanunun 130'uncu maddesi hükmüne göre, “yeniden evlenmek isteyen kimse, önceki evliliğin sona ermiş olduğunu ispat etmek zorundadır.” Aynı mahiyette bir hüküm Evlendirme Yönetmeliğinde de mevcuttur.

Butlan ile sakatlanmış olan bir evlenme, hakim tarafından iptal kararı verilinceye kadar geçerli bir evliliğin bütün sonuçlarını doğuracağından (TMK. 156) evlenme iptal edilmeden eşler bir başkası ile evlenemez.

Eşlerden birinin gaipliğine karar verilmiş olması halinde gaiplik kararı ile birlikte mevcut evlilik sona ermiş olmayacağından, diğer eşin evlenmesi mümkün değildir. Türk Medeni Kanunu “gaipliğine karar verilen kişinin eşi, mahkemece evliliğin feshine karar verilmedikçe yeniden evlenemez” (TMK.131/1) hükmü uyarınca evlilik fesh edilmedikçe, yeniden evlenmek mümkün değildir.

9.1.6. Akıl hastalığı

Türk Medeni Kanununun 133'üncü maddesinde “Akıl hastaları, evlenmelerinde tıbbi sakınca bulunmadığı resmi sağlık kurulu raporu ile anlaşılmadıkça evlenemezler” hükmü yer almaktadır. Akıl hastalığı kural olarak kesin evlenme engellerinden biridir. Ancak bu engeller her türlü akıl hastalığını kapsamamaktadır. Akıl hastalığının evlenme bağlamında her hangi bir sakınca doğurmayacağı resmi sağlık kurulu raporu ile belgelendiği takdirde, bu hastalığa yakalanmış olan bir kişinin evlenmesi mümkün olabilecektir.

9.1.7. Diğer Engeller

9.1.7.1. Bekleme süresi

TMK. 132/1 hükmüne göre kocasının ölümü sebebiyle dul kalan veya boşanmış olan yahut evliliğin iptaline hükmedilmiş bulunan bir kadın; ölümden veya boşanma ya da iptal hükmünden başlayarak üçyüz gün geçmedikçe tekrar evlenemez.

Bekleme (iddet) süresi olan üçyüz günün başlangıcı, kocanın öldüğü veya boşanma yahut da iptal hükmünün kesinleştiği gündür. Nitekim 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 26'ncı maddesinde “Kadının bekleme süresi, mahkeme kararının kesinleştiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.” belirtilmiştir. Kanunumuz bazı hallerde hakime bu süreyi tamamen kaldırmak yetkisini tanımakta, bazı hallerde ise sürenin kendiliğinden sona ermesini öngörmektedir. Boşanmış veya dul kalmış yahut da evliliği iptal edilmiş olan bir

kadın üçyüz günlük bekleme süresi dolmadan doğurursa süre biter ve kadın artık yeniden evlenmek için bu sürenin geçmesini beklemek zorunda değildir (TMK.132/2), Kadının önceki evliliğinden gebe olmadığı anlaşılırsa, örneğin kendisinin veya kocasının çocuk yapamayacağının tıbben belirlenmesi evliliği sona eren eşler yeniden birbirleriyle evlenmek isterlerse mahkeme bekleme süresini kaldırır (TMK.132/3). Bu konuda görevli mahkeme aile mahkemesidir.

9.1.7.2. Bulaşıcı hastalıklar

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 133'üncü maddesinde "Akıl hastaları, evlenmelerinde tıbbî sakınca bulunmadığı resmî sağlık kurulu raporuyla anlaşılmadıkça evlenemezler." 136'ncı maddesinde "Erkek ve kadından her biri, nüfus cüzdanı ve nüfus kayıt örneğini, önceki evliliği sona ermiş ise buna ilişkin belgeyi, küçük veya kısıtlı ise ayrıca yasal temsilcisinin imzası onaylanmış yazılı izin belgesini ve evlenmeye engel hastalığının bulunmadığını gösteren sağlık raporunu evlendirme memurluğuna vermek zorundadır.", 145'inci maddesinde de "Aşağıdaki hâllerde evlenme mutlak butlanla batıldır:

1. Eşlerden birinin evlenme sırasında evli bulunması,
2. Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun bulunması,
3. Eşlerden birinde evlenmeye engel olacak derecede akıl hastalığı bulunması,
4. Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması." hükümleri yer almıştır.

Medeni Kanunumuzda akıl hastalığından başka hastalıklara yer verilmemiştir.

Ancak; 24/04/1930 tarihinde kabul edilen Umumi Hıfzısıhha Kanununun 122'nci maddesinde "Evlenecek erkek ve kadınlar evlenmeden evvel tıbbi muayeneye tabidir. Bu muayenenin sureti icrası ve teferrüatı hakkında Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletince bir nizamname neşrolunur." 123'üncü maddesinde "Frengi, belsoğukluğu ve yumuşak şankr ve cüzzama ve bir marazı akliye müptela olanların evlenmesi memnudur. Bu hastalıklar usulü dairesinde tedavi edilip sirayet tehlikesi geçtiğine veya şifa bulduğuna dair tabip raporu ibraz olunmadıkça musapların nikahları aktolunmaz." ve 124'üncü maddesinde de "İlerlemiş sari vereme musap olanların nikahı altı ay tehir olunur. Bu müddet zarfında salah eseri görülmezse bu müddet altı ay daha temdit edilir. Bu müddet hitamında alakadar tabipler her iki tarafa bu hastalığın tehlikesinive evlenmenin mazarratını bildirmeğe mecburdur." hükümleri yer almıştır. Umumi Hıfzısıhha Kanununda yer alan frengi, belsoğukluğu ve yumuşak şankr, cüzzam hastalıklarına yakalanmış olanlar iyileştiklerini bir rapor ile belgelendirmedikçe evlenmeleri yapılamaz.

Ancak her nasılsa nişanlıların evlenmelerinin yapılmış olması halinde de bu evlilik iptal edilemez.

Verem hastalığına yakalanmış olanların ise evlenmeleri altı ay ertelenir. Hastalık iyileşmez ise ikinci kezde altı ay yeniden ertelenir. Bu ertelemelerde de hasta iyileşmez ancak taraflar evlenmek ister iseler bu evlenmenin gerçekleştirilmesi gerekir.

Yukarıda belirtilen hastalıklar dışında AİDS, Hepatit C gibi hastalıklara yakalanmış kişilerin evlenmelerinde mevzuat açısından bir engel bulunmamaktadır.

10. MÜRACAATTA USUL

Evlenme müracaatı “beyanname” ile yapılır.

Beyanname tarafların ibraz edecekleri fotoğraflı nüfus cüzdanı, yabancı ve uyrukluluk durumu muntazam olmayanlar için pasaport, kimlik belgeleri, göç idaresinin il müdürlüklerince verilen kimlik belgesi, üzerine doldurulup bizzat beyana tabi bölümler topluca okunarak imzalanır.

Tarafların bizzat kendilerince evlendirme memuru önünde atacakları imzalar evlendirme memuru tarafından onanır. Eğer beyanname evlendirme memuru huzurunda imza edilmemişse, taraflara ait imzaların muhtar, noter veya resmi kurum amiri tarafından onanması gerekir.

Evlendirme bildirim beyannameye aktarılıp ilgililerce imzalanmadıkça sürece ilişkin diğer işlemlere başlanmaz.

11. VEKİL ELİYLE MÜRACAAT

Evlendirme Yönetmeliğinin 17’nci maddesinde de belirtildiği gibi evlenme başvurusu vekil olarak atanan kişi tarafından da yapılması mümkündür.

Bu amaçla özel vekaletname verilmesi şarttır. Özellikle vekalet veren kişinin kendi kimliği ile birlikte, evleneceği kişinin tam kimlikleri ile evlenme işlemlerinin yürütülmesi için verilmiş olduğunun açıkça belirtilmiş olması gerekmektedir. Vekaletnamenin ergin ve ayırt etme gücüne sahip evlenecek kişiyi tanıyanlara hatta nişanlısına bile verilmesinde engel bir durum bulunmamaktadır.

Özel vekaletname yetkisi sağlık raporu haricinde başvuru işlemlerinin yürütülüp evlenme gününün tespiti veya izin belgesi alınması safhasına kadardır. Vekil eliyle evlenme yapmak mümkün değildir.

12. İMZA ATAMAYANLAR VE BEDENİ EKSİKLİKLERİ OLANLAR

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 163’üncü maddesinde “Okuma yazma bilmeyenlerin nüfus olayları-

na ilişkin beyanları sözlü olarak alınır. Sözlü beyanına göre düzenlenen form, tutanak veya belgedeki bilgiler kişinin kendisine okunarak, imza yerine sol elin işaret parmağının izi düzenlenen form, tutanak veya belgedeki ilgili alana alınır. Sol el işaret parmağının bulunmaması halinde parmak izi sırası; başparmak, orta parmak, yüzük parmağı ve küçük parmak şeklindedir. Eğer sol elin parmakları eksikse, parmak izi sırasına göre mevcut olan parmağın izi alınır. Sol elin olmaması halinde sağ elde, sol el için belirtilen işlem uygulanır ve bu durum doğum tutanağının “Açıklamalar” alanında belirtilir. Kişinin iki elinin de olmaması durumunda; ilgilinin iki elinin olmamasından dolayı imza atamaması nedeniyle sözlü beyanda bulunduğu yolunda tutanak düzenlenerek, nüfus müdürü ile bir nüfus memuru tarafından tutanak imzalanır.” hükmü yer almaktadır. Evlendirme Yönetmeliğinin de 19’uncu maddesi bu hükme paralel olarak düzenlenmiştir.

Sağır ve dilsizlerin evlenmeye dair isteklerini özel işaretlerle belirtmeleri iradelerini açıklamaları manasına gelir. Gerek müracaat sırasında ve gerekse tören sırasında ihtiyaç duyulduğu takdirde, bu özel işaretlerden anlayanlar aracılığıyla işlem sonuçlandırılır. Bu gibi hallerde aracılık yapanların da imzaları alınır.

13. EVLENME DOSYALARINDA BULUNACAK BELGELER

13.1. Başvuruya Eklenecek Belgeler

Evlenme başvurusunda bulunan kadın ve erkekte, evlenmeye ehil olup olmadıkları ve evlenmelerine engel bir durumun bulunup bulunmadığı hususlarının saptanmasını sağlamak amacıyla bazı belgeler istenmektedir. Bu belgelerin neler olduğu Evlendirme Yönetmeliğinin 20’nci maddesinde yer almıştır.

Evlenme dosyasına aşağıdaki belgeler konulur:

- a) Beyanname (İzin belgesi talebinde evlenme izin belgesi iki örnek olarak düzenlenir.).
- b) Resmî veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarından alınacak sağlık raporu/resmî sağlık kurulu raporu.
- c) Rıza belgesi.
- ç) Vesikalık fotoğraf.
- d) Nüfus kayıt örneği veya evlenme ehliyet belgesi.

13.1.1. Beyanname (İzin Belgesi)

Evlendirme Yönetmeliğinin 20’nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklik ile; evlenme dosyalarında bulunacak belgeler arasında yer alan Evlenme Beyannamesi ve Evlenme İzin Belgesinin “Evlenme izin belgesi” talepleri dışında tek örnek düzenlenmesi yeterli olacaktır. İlgililerin evlenme izin

belgesi talepleri halinde iki örnek halinde düzenlenecek olan Evlenme Beyanamesi ve Evlenme İzin Belgesinin tasdikli bir örneği ilgililere verilecek, diğeri ise dosyasında muhafaza edilecektir. Evlenme izin belgesi düzenlendiği tarihten itibaren altı ay içerisinde yurt içinde herhangi bir evlendirme memurluğuna, yurt dışında ise dış temsilciliklerimize müracaat edildiği takdirde evlenme izin belgesine dayanılarak başka bir belge istenmeden evlenme yapılabilir.

Evlenme dosyalarında bulunacak belgeler arasında yer alan Evlenme Beyanamesi ve Evlenme İzin Belgesinin “Evlenme izin belgesi” talepleri dışında tek örnek düzenlenmesi yeterli olacaktır.

13.1.2. Sağlık Raporu

Sağlık raporu alınmaması durumunda evlenme yapılamaz. Sağlık raporuyla ilgili usul ve esaslar, sağlık alanındaki değişen ve gelişen şartlar da dikkate alınmak suretiyle Sağlık Bakanlığınca yayımlanacak genelgeyle belirlenir.

Akıl hastalarının evlenmelerinde tıbbi sakınca bulunmadığı resmi sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.

13.1.3. Rıza Belgesi

Yaşlarının küçüklüğü veya hacir altına alınmış olmaları sebebiyle evlenmeleri ana, baba veya vasinin rızasına bağlı olanlar, müracaat sırasında evlenme beyanamesine bunların rızalarını gösterir belgeyi de eklemek zorundadır. Rıza belgelerinin imzalanmış olarak getirilmesi halinde bu imzaların o şahıslara ait olduğunun yetkili merciler tarafından tasdik edilmiş olması şarttır. Rıza belgeleri ana ve baba veya vasi tarafından bizzat evlendirme memurunun huzurunda da imzalanabilir. Bu takdirde imza tasdiki evlendirme memurunca yapılır. Ana ve babadan birinin ölmüş olması halinde sağ olan veya boşanma halinde velayet verilmiş olan tarafın imzası yeterlidir. Rıza belgesi vasi tarafından imza edildiği takdirde vasi tayinine dair mahkeme kararı istenir ve dosyaya eklenir.

1.13.1.4. Vesikalık Fotoğraf

Verilecek fotoğrafın, renkli ve ön cepheden baş açık sivil giysilerle çekilmiş olması ve kişinin son halini göstermesi bakımından son altı ay içerisinde çekilmiş olması gerekir. Kadınların alın, çene ve yüzleri açık olmak şartıyla başörtülü fotoğrafları da kabul edilir. Evlendirme işlemleri için Evlendirme Beyanname ve Evlenme İzin Belgesi talep edilmez ise 3, Evlenme İzin Belgesi talep edilirse 4 fotoğrafa ihtiyaç duyulmaktadır.

Nüfus idarelerince aile kütük kayıtlarına dayanılarak düzenlenen ve kişinin tam künyesi ile nüfus açısından evlenmesine engel bir halinin bulunup bulunmadığını gösteren nüfus kayıt örnekleri evlenme ehliyet belgesi olarak kabul

edilir. Evlendirme memuru, müracaat eden her Türk vatandaşından nüfus kayıt örneği veya evlenme ehliyet belgesi ister ve dosyaya ekler. Sadece nüfus cüzdanına göre evlenme yapılamaz.

13.1.4.1. Kimlik Paylaşımı Sisteminden Evlenme Ehliyet Belgesi Teminine İlişkin Bakanlıkça yayımlanan 18/02/2015 tarihli ve 15792 sayılı talimatı

“Yönetmeliğin 20’nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “nüfus kayıt örneği ister ve dosyaya ekler.” ibaresi “nüfus kayıt örneğini veya evlenme ehliyet belgesini ister ve dosyaya ekler; Kimlik Paylaşımı Sistemini kullanan evlendirme memurlukları nüfus kayıt örneğini veya evlenme ehliyet belgesini sistem üzerinden temin eder.” şeklinde değiştirilmiştir. Kimlik Paylaşımı Sistemi versiyon-2 Evlenme Ehliyet Belgesi” sorgulama servisini kullanan evlendirme memurlukları, sistem üzerinden “Evlenme Ehliyet Belgesi” ni düzenleyeceklerdir. Kimlik Paylaşımı Sistemi versiyon-2 kullanamayan evlendirme memurlukları ile Kimlik Paylaşımı Sistemine bağlı olmayan evlendirme memurlukları ise “Evlenme Ehliyet Belgesi” ni buldukları yerin İlçe Nüfus Müdürlüğünden temin ederek evlenme işlemini gerçekleştireceklerdir. Evlenme ehliyet belgesi, birbirleri ile evlenmelerinde engel bir durumu olmayan kişiler için kontrollü bir şekilde düzenlenmekte olup, evlenme engellerinden birinin mevcudu halinde sistem uyarı vermektedir. Bu durumdaki kişiler için evlenme engeli ortadan kalkmadıkça, evlendirme memurlarınca evlendirme işlemi gerçekleştirilmeyecektir.

14. EVLENME MÜRACAATI VE TÖRENİ

Evlenmeye ilişkin şekil şartlarının, “asli şartlar” ve “tali şartlar” şeklinde ikiye ayrıldığı açıklanmıştır. Evlenmeye başvurusu da şekli şartlarındandır. Birbiriyle evlenmek isteyenlerin yapacakları ilk iş evlenme başvurusunda bulunmaktır.

Evlenecek olan kadın ile erkeğin evlenme sözleşmesinin yapılması sırasında bizzat hazır bulunmaları ve iradelerini aynı zamanda birbiri ardından açıklamaları da şarttır (TMK m.142; EY m.27). Evlenme töreni sırasında taraflardan sadece birisinin iradesini açıklaması sonucunda evlenme gerçekleşmez. Bu durumda evlenme yok hükmündedir.

15. MÜRACAAT SIRASINDA YAPILACAK İŞLEMLER VE İNCELEME

Evlendirme memuru, evlenme talebine dair beyannamenin usulüne göre doldurulup imza edilip edilmediğini, evlenme ehliyet belgesi ile nüfus cüzdanı

arasında bir fark olup olmadığını, bir fark varsa bu farklılığın şahısta hataya sebebiyet verecek nitelikte olup olmadığını, yaşlarının küçüklüğü veya kısıtlama sebebiyle ana, baba veya vasinin rızası ya da hakimnin izninin zorunlu olduğu durumlarda rızanın veya hakim izninin, rıza belgesi vasi tarafından imzalanmışsa vasi tayinine dair mahkeme kararının bulunup bulunmadığını kontrol eder, varsa eksiklikleri tamamlar veya tamamlattır ve beyannamenin kaydını yaparak taraflara müracaat sırasına göre evlenmenin yapılacağı gün ve saati bildirir.

15.1. Başvurunun İncelenmesi

Türk Medeni Kanununa göre, evlendirme memuru, evlenme başvurusunu ve buna eklenmesi gereken belgeleri inceler. Başvuruda bir noksanlık görürse bunu tamamlar veya tamamlattırır. (m.137/1)

Evlendirme memuru başvuru sırasında beyanname ile evlenme ehliyet belgesi ve nüfus cüzdanı (pasaport) karşılaştırılarak, aralarında bir çelişki olup olmadığını karşıladırdıktan sonra bir farklılık bulunmaması halinde evlenme günü belirlenir. Evlenme günü müracaat tarihinden sonra altı aylık süreyi geçemez.

Tarafların talepleri halinde;

- Evleneceklerin ad ve soyadları
- Başvuru tarihi
- Evlenme dosya no
- Evlenme tarihi ve saati
- Farklı tören yeri var ise tören yerini kapsayan bir belge ilgililere verilebilir.

Aynı şekilde özellikle evlenme sayısı çok olan belediyelerde bu amaçla bir repertuar defteri tutulabilir.

16. EVLENME İZİN BELGESİ

Evlenme başvurusu işlemlerini tamamlayan kişiler başka bir evlendirme memurluğunda evlenmek istedikleri takdirde beyanname iki örnek düzenlenir ve beyannamenin evlenme iznine ilişkin bölümü de doldurulmak suretiyle taraflara verilir.

Kişiler belge ile yurt içinde veya yurt dışında evlendirmeye yetkili Türk makamları önünde başkaca bir belgeye gerek olmadan evlenebilirler. Ancak böyle bir belge evlendirme memurluğuna verildiğinde, fotoğraflı nüfus cüzdanı ile evlenme kütüğüne yapıştırılmak üzere vesikalık fotoğraf verilmesi şarttır.

17. EVLENMENİN REDDİ

Evlendirme Yönetmeliğinin 23'üncü maddesinde "Evlendirme memuru, dosyayı incelemesi sonucunda; 15'inci maddede sayılmış bulunan evlenme manilerinden herhangi birini tespit ettiği takdirde evlenme yapmayı reddeder. Bu hususu gerekçeli ve yazılı olarak taraflara derhal duyurur. Taraflarca tesbit edilen evlenme manisinin mevcut olmadığı belgelerle ispatlanmadığı sürece evlenme yapılamaz. Evlenme manii, nüfus kütüklerindeki bir işlem eksikliği sebebiyle ortaya çıkmışsa, bu eksiklik tamamlanmadıkça evlenme yapılamaz." hükmü getirilmiştir.

Evlendirme memuru taraflardan birinin;

- a) 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 129'uncu maddesinde belirtilen "Üstsoy ile altsoy arasında; kardeşler arasında; amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında; Kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoyu veya altsoyu arasında; evlât edinen ile evlâtlığın veya bunlardan biri ile diğerinin altsoyu ve eşi arasında. "hısımlık bulunması
- b) Evli olması
- c) Kadın için kanuni bekleme süresinin dolmamış olması
- d) Gaip olan kişinin eşi evliliğin feshine ilişkin karar alamamış bulunması
- e) Sağlık raporunun / Resmi sağlık kurulu raporunun bulunmaması
- f) Durumlarından birinin varlığı halinde evlenme yapmayı reddeder ve bu durumu yazılı olarak ilgilere tebliğ eder.

Taraflarca tespit edilen evlenme manisinin mevcut olmadığı ispatlanmadıkça evlenme yapılamaz. Evlenme manisinin nüfus kütüklerindeki bir maddi hatadan kaynaklanması sebebiyle ortaya çıkmışsa bu maddi hata giderilmedikçe evlenme yapılamaz.

18. EVLENMEYE İTİRAZ, USUL VE SÜRE

Evlendirme yönetmeliğinin 24'üncü maddesinin birinci fıkrasında "Evlenme dosyası hazırlanırken evlenme gününden önceki günün mesai saati bitimine kadar ilgililerce, tarafların evlenmeye ehil olmadıkları veya evlenme manilerinden birinin bulunduğunu ileri sürerek evlenmenin yapılmasına yazılı olarak itiraz edebilirler." öngörülmüştür.

Bu düzenleme ile evlenmenin başvurudan sonra en erken 24 saat sonra yapılması sonucu ortaya çıkmaktadır. Aksi durumda, başvurunun yapıldığı gün evlenme yapılması itiraz için tanınmış sürenin engellenmesini ortaya çıkarır ki bu durum madde hükmüne aykırılık teşkil eder.

19. CUMHURİYET SAVCILIĞININ İTİRAZ YETKİSİ

4721 sayılı Kanununun 146'ncı maddesinde "Mutlak butlan davası, Cumhuriyet savcısı tarafından re'sen açılır. Bu dava, ilgisi olan herkes tarafından da açılabilir." öngörülmüştür. Söz konusu maddenin birinci fıkrasında Cumhuriyet savcılarının re'sen dava açma görevi düzenlenmiştir. 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 146'ncı maddesindeki hüküm Yönetmeliğin 25'inci maddesinin birinci fıkrasıyla ifade bulmuştur.

Söz konusu yönetmeliğin 24'üncü maddesinde belirtildiği gibi, başvuru işleminin tamamlandığı gün için evlenme gün ve saat tespiti yapılmamalı, gerek ilgililerin, gerekse Cumhuriyet Savcılarının yapabileceği itiraza işlerlik kazandırmak amacı ile en erken bir gün sonraya gün verilmelidir.

20. TÖREN YERLERİ

Evlenmenin Türk Medeni Kanununda ve Evlendirme Yönetmeliğinde belirtilen yerlerde yapılması.

Evlenme töreni kural olarak herhangi bir yerde değil, ancak Kanunun belirtmiş olduğu yerde yapılabilir. (TMK m.141) Evlenme töreninin yapılacağı yeri evlendirme dairesi olarak belirtmiştir. Ancak aynı madde, evleneceklerin istemi üzerine törenin evlendirme memurunun uygun bulacağı diğer yerlerde de yapılabilmesine imkan tanımaktadır.

Evlendirme Yönetmeliğinin 26'ncı maddesinde; "Evlenme törenlerinin ilgili makamlarca bu iş için tahsis edilmiş olan resmi salon veya yerlerde yapılması esastır.

Ancak tarafların isteği üzerine;

- a) İkametgahlarda, özel bina veya salonlarda,
- b) Tutuklu veya hükümlüler için Cumhuriyet Savcılığınca izin verilmesi üzerine ceza veya tutukevinde,
- c) Hastalar için baştabibin veya müdürün izin vermesi üzerine hastanelerde, evlenme yapılabilir.

Evlenme töreni yapılması istenen, ancak evlenmenin mahiyeti ile bağdaşmayan veya tarafların serbestçe iradelerini açıklamalarına imkan vermeyen yerlerde veya mabetlerde resmi evlenme töreni yapılamaz. Bu durumda evlendirme memuru evlenmeyi erteler." öngörülmüştür.

21. ŞAHİTLİK ŞARTLARI

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 141'inci maddesi uyarınca "Evlenme töreni, evlendirme dairesinde evlendirme memurunun ve ayırt etme gücüne

sahip ergin iki tanığın önünde açık olarak yapılır. Ancak, tören evleneceklerin istemi üzerine evlendirme memurunun uygun bulacağı diğer yerlerde de yapılabilir. “hükmü yer almıştır. Buna göre evlenme töreni iki ergin ve ayırt etme gücüne sahip tanığın önünde ve açık olarak yapılmak zorundadır. Tanıklıkta kadın ve erkek ayrımı olmadığı gibi, uyrukluk durumu ya da kişinin vatanlı veya mülteci olması tanıklığa engel değildir. Ancak şahit, tanıklık ettiği kişiyi tanımak zorundadır.

Şahit, evlenme isteğine ait iradelerin açıklanmasına dair bildirimlerin serbestçe yapıldığına, tanıklık ettiği kişinin kimliğinin doğruluğuna ve evlenmenin yapıldığına şahittir.

22. MEMURUN EVLENMEYİ YAPMAKTAN ÇEKİNMESİ

Kişinin kendinde sarhoşluk, sara gibi nöbet hali ya da tehdit gibi baskı nedeniyle hareket veya konuşmaları tam kontrol altında bulunamama durumunun açıkça anlaşılması üzerine evlendirme memuru evlenmeyi birkaç saat veya başka bir güne erteleyebilir.

23. EVLENMEDE ALENİYET, USUL VE ŞEKİL

23.1. Resmi memurun önünde yapılması

Evlenme töreninin asli şartlarından birisi de, evlenmenin resmi memur önünde yapılmasıdır. Türk Medeni Kanunu ve Evlendirme Yönetmeliğinde evlenmenin hangi resmi makam önünde yapılacağını açıkça belirtilmiştir.

Söz konusu düzenleme ile eşlerden birisinin yabancı olması halinde evlendirmeye köy evlendirme memurları yetkili değildirler.

Evlenmede resmi memurun da iradesinin noksansız olması gerekmektedir. Bu nedenle, evlendirme memurunun evlenme sırasında sarhoşluk, hipnotizma, akıl hastalığı gibi sebeplerle temyiz kudretinden geçici veya sürekli olarak yoksun olması halinde, yine evlenme yoklukla maluldür.

Evlenme şartlarının bulunmadığının anlaşılması veya belgelerin verilmesinin üzerinden altı ayın geçmiş olması halinde, evlendirme memuru evlenme törenini yapamaz (TMK.140) Evlendirme Yönetmeliğinin 22’nci maddesinde de “Dosyanın incelenmesi sonucunda evlenmelerine engel bir hallerinin bulunmadığı ve belgelerinin de tam olduğu tespit edilen çiftlere istedikleri takdirde, beyannamenin izin belgesi bölümü onaylanarak verilir.

Böyle bir belgeyi alan çiftler, yurt içinde ve yurt dışında dış temsilciliklerimizde evlendirmeye yetkili makam huzurunda, ayrıca bir dosya düzenlenmesine lüzum kalmaksızın evlenebilirler.

Evlenme ehliyet belgesi düzenlendiği tarihten itibaren 6 ay süre ile geçerli olup, bu husus belgede de gösterilir.

Bu belgeye dayanarak evlenmeyi yapan, Evlenme Beyannamesi ve Evlenme İzin Belgesini veren evlendirme memurluğuna yapılan evlenmeyi 15 gün içinde bildirmekle görevlidir.” hükmü ile buna paralel bir düzenleme yapılmıştır.

23.2. Tanıkların katılması

Evlenme töreninin yapılmasında ergin iki tanığın da hazır bulunması gereklidir (TMK.141). Evlendirme Yönetmeliğinin 27’nci maddesindeki en az iki tanıkla birlikte ifadesi ile tanık sayısının ikiden fazla olabileceği vurgulanmıştır.

Tanık (şahit) yabancı uyruklu olabilir mi?

10.07.1985 tarihinde Bakanlar Kurulunca kabul edilen Evlendirme Yönetmeliğinin 28’nci maddesinde “Şahit olabilmek için reşit ve mümeyyiz olmak ve tanıklık ettiği kişiyi tanımak şarttır. Görüşleri itibariyle mümeyyiz olmadıkları ve evlenecek tarafı tanımadığı anlaşılanlar şahitlik yapamazlar. Şahit, evlenme isteğine ait iradelerin açıklanmasına dair bildirimlerin serbestçe yapıldığına, tanıklık ettiği kişinin kimliğinin doğruluğuna ve akdin yapıldığına şahittir.” öngörülmüştür.

Söz konusu Yönetmelik hükmünde şahit olacakların Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu olmalarına ilişkin bir ayırım yapılmamıştır. Şahidin ergin, mümeyyiz ve evlenecek tarafı tanınması yeterlidir.

23.3. Evlenmenin açıkça yapılması

Evlenmenin, evlendirmeye yetkili bir görevli önünde iki tanıkla birlikte ve bizzat tarafların hazır bulunmasıyla açık olarak yapılması zorunludur.

23.4. Evlenmenin sözlü yapılması

Evlenme sözleşmesi sözlü şekle tabi olarak yapılır. Evlenme töreninde evlendirme memurunun yönelteceği sorulara evleneceklerin sözlü cevap vermeleri diğer bir deyişle uygun irade bildirimlerini açıklamaları gerekmektedir.

Burada önemli bir konu da, evlenme sözleşmesinin tamamlandığı anın saptanmasıdır. Evlenme sözleşmesi kadın ve erkeğin evlenmek istediklerine ilişkin iradelerini karşılıklı olarak açıkladıkları anda mı, yoksa tarafların evlenme kütüğünü imzaladıkları anda mı tamamlanmış olacaktır. 4721 sayılı Medeni Kanunumuzun 142’nci maddesi uyarınca evlenme, tarafların olumlu sözlü cevaplarını verdikleri anda oluşmaktadır.

23.5. Evlenmede esas şartlara uymama

Evlenme töreninin aslî şartları, bir evlenmenin meydana gelebilmesi için mutlaka yerine getirilmeleri gerekli olan şartlardır. Aslî şartlara uyulmamış, yani ev-

lenmenin resmi bir memur önünde ve onun katılımıyla yapılmamış olması veya evleneceklerin iradelerini bizzat açıklamamış bulunmaları halinde geçerli bir evlenme meydana gelmez. Evlenme töreninin aslı şartlarına uymamanın yaptırımını da, evlenmenin yokluğudur.

23.6. Esas dışındaki şartlara uymama

Türk Medeni Kanununun 155’inci maddesi hükmü evlendirme memuru önünde yapılmış olan bir evliliğin “kanunun diğer şekil kurallarına uyulmaması sebebiyle butlanına karar verilemeyeceğini” açıkça ifade etmektedir.

Bu sebeple, evlenme töreninin tanıksız ya da tek tanıkla veya gizli olarak yapılmış olmasına yahut eşlerin evlenme kütüğünü imzalamamış bulunmalarına karşın yine de evlenme geçerli bir surette meydana gelmiş olur.

EVLENME KONUŞMA METNİ

KADINA : Adınız, Soyadınız?

ERKEĞE : Adınız, Soyadınız?

ŞAHİTLERE : Adınız, Soyadınız?

ÇİFTLERE : Evlenme isteğinizi beyan ettiniz. Beyanlarınıza ve evlenmek için ibraz etmiş olduğunuz belgelere göre evlenmeye engel halinizin olmadığı anlaşılmıştır. Bir kere de sayın şahitler ve bizlerin huzurunda söyleyiniz.

KADINA : Sayın hiç kimsenin baskısı altında kalmadan özgür iradenizle ve kendi arzunuzla ile evlenmek istiyor musunuz?

KADIN : Evet

ERKEĞE : Sayın hiç kimsenin baskısı altında kalmadan özgür iradenizle ve kendi arzunuzla ile evlenmek istiyor musunuz?

ERKEK : Evet

ŞAHİTLERE : Sayın ile'in evlenme beyanlarını duydu-
nuz, şahitlik ediyor musunuz?

ŞAHİTLER : Evet

Evet, cevabından sonra Evlendirme Memuru, çiftlere;

Benim ve şahitlerin huzurunda evlenme isteğini beyan ettiniz.

Evlenmeye engel bir halinizin olmadığı tespit edildiğinden evlenmeniz yapılmıştır.

Yasaların bana verdiği yetkiye dayanarak, sizleri karı-koca ilan ediyorum.

Hayırlı olsun.

Evliliğinizi, evlenme kütüğüne işledim. Nüfus aile kütüklerinize de tescil ettireceğim.

Buyurun, evlenme kütüğünü imza ediniz. Bu imzalarla aile birliğiniz kurulmuştur.

Sürdürülebilir bir evlilik, karşılıklı sevgi, saygı ve hoşgörüyeye bağlıdır. İyi günlerinizde olduğu gibi, kötü ve sıkıntılı günlerinizde de sevgi ve saygı çerçevesinde birbirinize destek ve yardımcı olmalısınız. Aranızdaki bu dayanışma, çocuklarınızın da mutluluklarının temeli olacaktır.

Sağlık ve Mutluluklar dilerim.

23.7. Evlenme sırasında evlilik dışında doğmuş olan ortak çocukları bildirme

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 293'üncü maddesinde "Eşler, evlilik dışında doğmuş olan ortak çocuklarını, evlenme sırasında veya evlenmeden sonra, yerleşim yerlerindeki veya evlenmenin yapıldığı yerdeki nüfus memuruna bildirmek zorundadırlar." öngörülmüştür.

Bu kapsamda evlenecek çiftler evlenme sırasında ya da müracaat sırasında evlendirme memuruna evlenmeden önce doğan çocukları evlendirme memuruna bildirebilirler. Evlendirme memuru da evlendirme işleminden sonra bildirim nüfus müdürlüğüne gönderilmesiyle beraber bu konuda ilgililerin vermiş oldukları dilekçeyi, dilekçe vermemiş iseler evlendirme memurluğunca tutanağa geçirilmiş sözlü beyanlarını nüfus müdürlüğüne bildirir.

24. AİLE CÜZDANI

24.1. Uluslararası Aile Cüzdanı Verilmesi

Evlenen her çifte evlenme töreni biter bitmez evlendirme memurluğunca düzenlenmiş bir Uluslararası aile cüzdanı verilir. (TMK.143/1) Ayrıca; Evlenmenin yapılmaması halinde, doldurulmuş aile cüzdanları, evlendirme memurluğunca usulüne göre imha edilir. İmha edilen aile cüzdanının seri ve numarasının evlendirme memurluğunun bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne bildirilmesi gerekmektedir.

24.2. Uluslararası Aile Cüzdanı Kayıt Defteri

Evlendirme Yönetmeliğinin 55'inci maddesi ile tutulması öngörülen Uluslararası aile cüzdanı kayıt defteri evlenme ile sınırlı olmak üzere evlenme kütüğü ile birleştirilerek tek defter haline getirilmiştir. Evlenme kütüğündeki "Defter sayfa no" alanı uluslararası aile cüzdanı kayıt numarasını, "Evlenme tarihi" alanı uluslararası aile cüzdanının verildiği tarihi, "Verilen uluslararası aile cüzdanı seri numarası" alanı ise verilen uluslararası aile cüzdanının seri numarasını kapsamaktadır.

İl nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri ile belediye ve köy evlendirme memurlukları ve il ve ilçe müftülüklerinin sadece evlenme nedeniyle Uluslararası aile cüzdanı düzenleme yükümlülükleri bulunmaktadır. Düzenlenen Uluslararası aile cüzdanları evlenme kütüğüne işlendiğinden, ayrıca kağıt ortamında "Uluslararası aile cüzdanı kayıt defteri" tutulmayacaktır.

25. EVLENMENİN NÜFUS MÜDÜRLÜĞÜNE BİLDİRİLMESİ VE AİLE KÜTÜKLERİNE TESCİLİ

Yurt içinde; evlendirme yetkisi ve görevi verilmiş olanlar, evlenmenin yapıldığı tarihten başlayarak on gün içinde düzenlenecek üç örnek evlenme bildirimlerinin iki örneğini o yerin ilçe nüfus müdürlüğüne göndermekle yükümlüdür. Dış temsilciliklerce yapılan evlenmelere ilişkin bildirimler otuz gün içinde, Türk vatandaşı olan kişinin kayıtlı bulunduğu nüfus müdürlüğüne gönderilir.

26. EVLENMENİN EVLENME KÜTÜĞÜNE GEÇİRİLİŞİ VE KÜTÜĞÜN HUKUKİ MAHİYETİ

Evlenme kütük kayıtları nüfus idaresince düzenlenip gönderilen evlenme ehliyet belgelerine uygun olarak tutulur.

Bir evlendirme memurluğu, iş hacmi göz önüne alınarak birden fazla evlenme kütüğü kullanabilir.

27. EVLENME KÜTÜKLERİNİN TASDİKİ VE ARŞİVLENMESİ

Evlenme kütüklerinin sayfaları 1'den başlamak ve birbirini zincirleme takip etmek suretiyle numaralandırılır. Son sayfaya ise defterin kaç sayfadan ibaret olduğu yolunda açıklama konulur.

Köy veya ilçe belediye evlendirme memurlukları, il ve ilçe müftülüklerine ait evlenme kütükleri ilçe nüfus müdürlüğü tarafından, il merkez belediye evlendirme memurlukları ile il müftülüklerine ait evlenme kütükleri de il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü tarafından tasdik edilir. Evlendirme nüfus müdürlüklerince yapıldığı takdirde defterlerin tasdiki mülki idare amirlerine aittir.

Köylerde dolan ciltler nüfus idarelerine zimmetle teslim edilir ve bu idarelerce arşivlenir. Belediyeler kendilerine ait evlenme kütük defterlerini kendi arşivlerinde saklarlar.

28. KULLANILACAK BELGELER

Evlenme işlemlerinde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne hazırlanan belgeler kullanılmaktadır. Bu belgeler belli bir standartta olup evlendirme memurluklarının mutlaka standartta uygun belgeleri kullanmaları zorunludur.

**EVLENME BEYANNAMESİ
VE EVLENME İZİN BELGESİ**

.....Evlendirme Memurluğuna

Kadının Fotografı	Erkeğin Fotografı
----------------------	----------------------

K İ M L İ K B İ L G İ L E R İ	GEREKLİ BİLGİLER		KADIN		ERKEK		
	Türkiye Cumhuriyeti Kimlik No./ Yabancı Kimlik No.						
	Uyruğu						
	Soyadı						
	Adı						
	Baba Adı						
	Ana Adı						
	Doğum Yeri						
	Doğum Tarihi						
	Medeni Hali						
	Dini						
	İl - İlçe						
	Mahalle / Köy						
	Cilt No-Aile Sıra No-Birey Sıra No						
	Seri ve No						
Düzenleyen Makam							
Veriliş Tarihi - Kayıt No							
Başka bir devlet vatandaşlığına sahip olup olmadığı	☐ Evet	☐ Hayır	☐ Evet	☐ Hayır			
Evlenme İzin Belgesi istenip istenmediği (Altı ay içinde başka bir yerde evlenmek isteyenler için)	☐ Evet		☐ Hayır				
WASAL-TENSİHLİCİNİN İZİNİ	Evlenmesine İzin Veriyorum	İmzası	Evlenmesine İzin Veriyorum	İmzası			
	Ana Adı ve Soyadı		Ana Adı ve Soyadı				
	Baba Adı ve Soyadı	İmzası	Baba Adı ve Soyadı	İmzası			
	Vası Adı ve Soyadı		Vası Adı ve Soyadı				
Mahkeme Adı;		Evlenme izninin tarih ve sayısı;					
DİLEKÇE	Evlennmeye karar verdiğimizizden, hakkımızda gerekli işlemin yapılmasını arz ederiz. .../20..		Fotoğraflar ve imzalar kendilerine aittir. Tasdik edenin ; Adı,Soyadı,Unvanı,Tarih.				
	Kadın İmza Adres	Erkek İmza Adres	İmzası				
BELGE	EVLENME İZİN BELGESİ		Evlendirme Memurunun Adı Soyadı				
	Yukarıda fotoğrafları ve kimlikleri yazılı bulunan taraflar bu belgenin düzenleme tarihinden itibaren altı ay içinde ve yetkili merciler huzurunda evlenebileceklerdir.		İmzası				
Düzenleyen Evlendirme Memurluğu : Düzenleme Tarihi :							

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü		EVLENME BİLDİRİM FORMU		Form No	20-02
				Özel Kütük Sıra No	
				Tescil Yılı	
1	Olay Türü				
ERKEĞE AIT BİLGİLER					
2	T.C. Kimlik No / Yabancı Kimlik No		3	Uyruğu	
4	İl Adı		5	İlçe Adı	
6	Köy/Mahalle Adı		7	Cilt No	
8	Aile Sıra No		9	Birey Sıra No	
10	Adı		11	Soyadı	
12	Baba Adı		13	Ana Adı	
14	Doğum Yeri		15	Doğum Tarihi	
KADINA AIT BİLGİLER					
16	T.C. Kimlik No / Yabancı Kimlik No		17	Uyruğu	
18	İl Adı		19	İlçe Adı	
20	Köy/Mahalle Adı		21	Cilt No	
22	Aile Sıra No		23	Birey Sıra No	
24	Adı		25	Soyadı	
26	Baba Adı		27	Ana Adı	
28	Doğum Yeri		29	Doğum Tarihi	
30	Önceki Soyadı		31	Önceki Soyadını Kullanmak İstiyor mu?	
ORTAK BİLGİLER					
32	Evliendiren Makam		33	Evlenme Tarihi	
34	Evlenme Yeri İlçe/Ülke Adı		35	Uluslararası Aile Cüzdanı Seri No	
Düşünceler: ← 58 mm → → 40,5 mm → → 47,5 mm → ← 28 mm →					
DÜZENLEYEN MAKAM:					
Kayıt Tarihi			Kayıt No		
DÜZENLEYEN MEMURUN			ONAYLAYAN YETKİLİNİN		
T.C. Kimlik No			T.C. Kimlik No		
Adı			Adı		
Soyadı			Soyadı		
Unvanı			Unvanı		
Tarih			Tarih		
İmza			İmza		
			b		
			f		
TESCİL EDEN NÜFUS MÜDÜRLÜĞÜ:					
Kayıt Tarihi			Kayıt No		
TESCİL EDEN MEMURUN			ONAYLAYAN YETKİLİNİN		
T.C. Kimlik No			T.C. Kimlik No		
Adı			Adı		
Soyadı			Soyadı		
Unvanı			Unvanı		
Tarih			Tarih		
İmza			İmza		
			b		
			f		

Son düzenleme tarihi 08/04/2011

← 34 mm → ← 58 mm → → 34 mm → → 34,5 mm → → 25,5 mm →

a:6 mm b:5,6 mm c:4 mm d:8 mm e:11,4 mm f:20 mm

Defter Sayfa No	EVLENME KÜTÜĞÜ	Kadının Fotoğrafı	Erkeğin Fotoğrafı
KİŞİSEL BİLGİLER		KADININ	ERKEĞİN
Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası/ Yabancı Kimlik Numarası			
Uyruğu			
Adı			
Soyadı			
Baba Adı			
Ana Adı			
Doğum Yeri			
Doğum Tarihi			
Nüfusta Kayıtlı Olduğu İl			
Nüfusta Kayıtlı Olduğu İlçe			
Nüfusta Kayıtlı Olduğu Mahalle / Köy			
Cilt No / Aile Sıra No / Sıra No			
Evlenme İzin veya Kararı	VAR ☐ YOK ☐	VAR ☐ YOK ☐	
Evlenmenin Yapıldığı Yer	Evlenme Dosya No	Evlenme Kütük Defter No	Evlenme Kütük Sıra No
			Evlenme Tarihi
			Evlenme Saati
<p>Haklarında yapılan inceleme sonucunda evlenmelerine engel bir hallerinin bulunmadığı ve evlenmek için gerekli kanuni şartları taşıdıkları tespit edilen ve yukarıda adı soyadı ve kimlikleri yazılı olan tarafların, aşağıda imzaları bulunan tanıkların önünde birbirleriyle evlenmek istediklerini beyan etmeleri üzerine 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 142. maddesi gereğince bu evlenme yapılmıştır.</p>			
KADININ: Adı, Soyadı, İmzası	ERKEĞİN: Adı, Soyadı, İmzası	Seçilen Mal Rejimi Başvuru Tarihi ve Evrak Kayıt Sayısı :	
Adresi:	Adresi:	Evlenmeden Önceki Soyadı Kullanma Talebi Dilekçe Tarihi ve Evrak Kayıt Sayısı :	
		Uluslararası Aile Cüzdanı Seri ve No.	
Tanıklar	Tanıklar	EVLENME MEMURUNUN: Adı, Soyadı, İmzası Mühür	
Adı, Soyadı :	Adı, Soyadı :		
T.C. Kimlik No: []	T.C. Kimlik No: []		
İmzası :	İmzası :		
Adı, Soyadı :	Adı, Soyadı :		
T.C. Kimlik No: []	T.C. Kimlik No: []		
İmzası :	İmzası :		

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İÇİŞLERİ BAKANLIĞI Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü		YASAL MAL REJİMİNİ KABUL ETMEYENLER İÇİN MAL REJİMİ BAŞVURU FORMU				SEÇİLEN MAL REJİMİ	
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü		ERKEK		KADIN		☐ Mal Ayrılığı Rejimi ☐ Paylaşımli Mal Ayrılığı Rejimi ☐ Mal Ortaklığı Rejimi	
Nüfusa kayıtlı olduğu KİMLİK BİLGİLERİ		VARSA		VARSA		VARSA	
		YASAL TEMSİLCİ	YASAL TEMSİLCİ	YASAL TEMSİLCİ	YASAL TEMSİLCİ	YASAL TEMSİLCİ	YASAL TEMSİLCİ
T. C. Kimlik No							
Adı							
Soyadı							
Baba Adı							
Ana Adı							
Doğum Yeri							
Doğum Tarihi							
İli							
İlçesi							
City/Hane/BSN							
İmzası							
Açıklamalar							
Başvuru Formunu Düzenleyen Makam		Evlenme Yılı		Formu düzenleyen memurun: Adı, Soyadı, Unvanı, İmzası		Formu düzenleyen memurun: Adı, Soyadı, Unvanı, İmzası	
Düzenlendiği Tarihi		Evlenme Dosya N.					
Form No		Evlenme Sıra No					

Not: Bu forma nüfus cüzdanı örneği ile yerleşim yeri belgesi eklenecektir.

29. KULLANILACAK DEFTERLER

Evlendirme Yönetmeliğinin 39’uncu maddesi ile “Evlendirme memurlukları gelen ve giden evrakı kayıt etmek zorundadırlar.

Bu iş için bastırılmış ve idare amirince tasdik edilmiş kayıt defterleri kullanılır.

Evrak dağıtımında ve tesliminde teslim alanın imzası alınarak evrak zimmet defteri kullanılır.

PTT idaresine teslim edilen evrak için posta zimmet defteri kullanılır.

Bu defterin ilgili bölümlerinin doldurulmuş ve alt kısmının amirce tasdik edilmiş olması şarttır.”öngörülmüştür.

Evlendirme memurlarınca gelen ve giden evrak için kullanacakları evrak kayıt defterlerinin sayfa araları numaralandırılmalı ve defterin son sayfasına kaç sayfadan ibaret olduğu yazıldıktan sonra bu kısım evlendirme memuru tarafından onanmalıdır.

Evrak zimmet defteri için de aynı şekilde işlem yapılmalıdır.

İlgili defterler takvim yılının son günü en son evraktan sonra altı kırmızı çizgi ile çizilmek suretiyle kapatılmalı ve o deftere yıl içinde kaç evrak kaydedildiği yazılarak imzalanmalıdır.

30. FORM VE BASILI KAĞITLARIN DÜZENLENMESİ

Evlenme işlemlerinde;

- Evlenme kütüğü
- Gelen evrak defteri
- Giden evrak defteri
- Posta zimmet defteri
- Evlenme beyannamesi
- Evlenme bildirim
- Evlenme ehliyet belgesi
- Evlenme kütüğü takip defteri
- Sağlık raporu

Kullanılmaktadır.

Bunlardan evlenme beyannamesi ve evlenme izin belgesi, evlenme kütüğü, evlenme takip defteri ve evlenme bildirim belirlenen standartlara göre düzenlenmiştir. Evlendirme memurluklarının bu standartlara uymaları gerekmektedir.

Evlendirme Yönetmeliği hükümleri uyarınca düzenlenmesi gereken beyanname ve diğer belgeler Bakanlıktan izin almak şartı ile bilgisayar ortamında düzenlenebilmektedir. Bu amaçla evlendirme memurlukları bu taleplerini ilçelerde nüfus müdürlüklerine, illerde il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine intikal ettirmelidirler.

Bu talepler ilçe nüfus müdürlüklerince il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine, il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri de Bakanlıkça yetki devrinde bulunulmadı ise Bakanlıktan, yetki devrinde bulunulmuş ise valilik oluru ile izin verecektir.

31. DAYANAK BELGELERİNİN İMHASI

Evlenme yapılmasına esas olan dosya ve belgeler evlenme tarihinden itibaren 10 yıl geçtikten sonra imha edilir. Örneğin 01.07.2015 tarihinde yapılan bir evlenmenin dosyasının imha tarihi 02.07.2025’dir. İmha edilecek evlenme dosyaları evlenme bildirimlerinin özel kütük esasına göre tutulmaması durumunda gerekli ayırım işlemi yapıldıktan sonra dosyada bulunan belgelerin (beyanname, evlenme ehliyet belgesi, sağlık raporu, mahkeme kararı, vekaletname) arşiv malzemelerinin imhasına ilişkin yönetmelik hükümleri uyarınca imha edilmesi gerekmektedir.

Yönetmeliğin 41’inci maddesinin ikinci fıkrasında da belirtildiği gibi, evlenme kütükleri ve evlenme bildirimleri dayanak belgesi olma özelliği ile hiçbir suretle imha edilmez

32. DOSYALARIN GEÇERLİLİK SÜRESİ

Evlendirme Yönetmeliğinin 42’nci maddesi ile “Bu Yönetmelik uyarınca evlenmeye esas olmak üzere hazırlanan dosyanın geçerlilik süresi, evlenme ehliyet belgesinin düzenleme tarihinden itibaren 6 aydır. Bu süre içerisinde evlenme yapılmadığı takdirde dosya işleminden kaldırılır ve iptal edilir.” belirlenmiştir.

Evlenme başvurularında evlenme dosyasının geçerlilik süresi evlenme ehliyet belgesini düzenleme tarihi başlangıç olarak kabul edilmektedir.

Evlenme ehliyet belgesinin düzenleme tarihinden itibaren 6 ay içinde evlenme yapılmadığı takdirde evleneme dosyası iptal edilerek işleminden kaldırılır.

33. MEMURLARIN NİTELİKLERİ

Evlendirme memurluğu yetki ve görevi verilecek personelin öncelikle öğrenim düzeyinin benzerlerinden yüksek, konuşma yeteneği ve diksiyonu düzgün bulunanlar arasından, genel kültür ve davranışları bakımından olumlu olanların seçilmesi gerekmektedir.

34. İMZA VE MÜHÜR ÖRNEKLERİ

Evlendirme Yönetmeliğinin 46’ncı maddesi ile “Evlendirme memurları, örneğine uygun olarak hazırlayacakları imza ve mühür örneklerini mahalli nüfus idarelerine göndermekle mükelleftirler.

Evlendirme memurlarının değişmesi halinde, yeni örnekler en geç 3 gün içinde düzenlenerek gönderilir.

Mahalli nüfus idarelerince bu imza örnekleri muntazam olarak dosyalanıp saklanır ve değişiklikler takip edilerek dosyaların güncel olması sağlanır.

35. YAŞIN HESAPLANMASI

Evlendirme Yönetmeliğinin 47’nci maddesi ile “Evlenmek üzere müracaat edenlerin kimliklerinde doğum tarihinin yalnızca yılı yazılı olup da ay ve günü yazılı olmayanların yaşının hesaplanmasında, kişinin doğduğu yılın Temmuz ayının birinci günü başlangıç olarak kabul edilir.

Eğer doğum tarihinin ay ve yılı yazılı ise bu takdirde yazılı olan ayın ilk günü başlangıç olarak alınır.” şeklinde düzenlenmiştir.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 39’uncu maddesinin 2’nci fıkrasında “Doğum tarihlerinde doğum yılı yazılıp, doğum ayı ve günü yazılmamış olanların yaşlarının hesaplanmasında doğduğu yılın Temmuz ayının birinci günü, ayı yazılıp da günü belli olmayanlar için de o ayın birinci günü başlangıç olarak alınır.” hükmü yer almış olup, Yönetmeliğin bu maddesi de bu doğrultudadır. Ancak MERNİS veri tabanında kayıtlı olanların tamamına Bakanlıkça ay ve gün ilavesi yapıldığından bu maddenin işlerliği kalmamıştır.

5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk Ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun 13’üncü maddesi uyarınca kendi mevzuatlarının geçerli olduğu bilinmelidir.

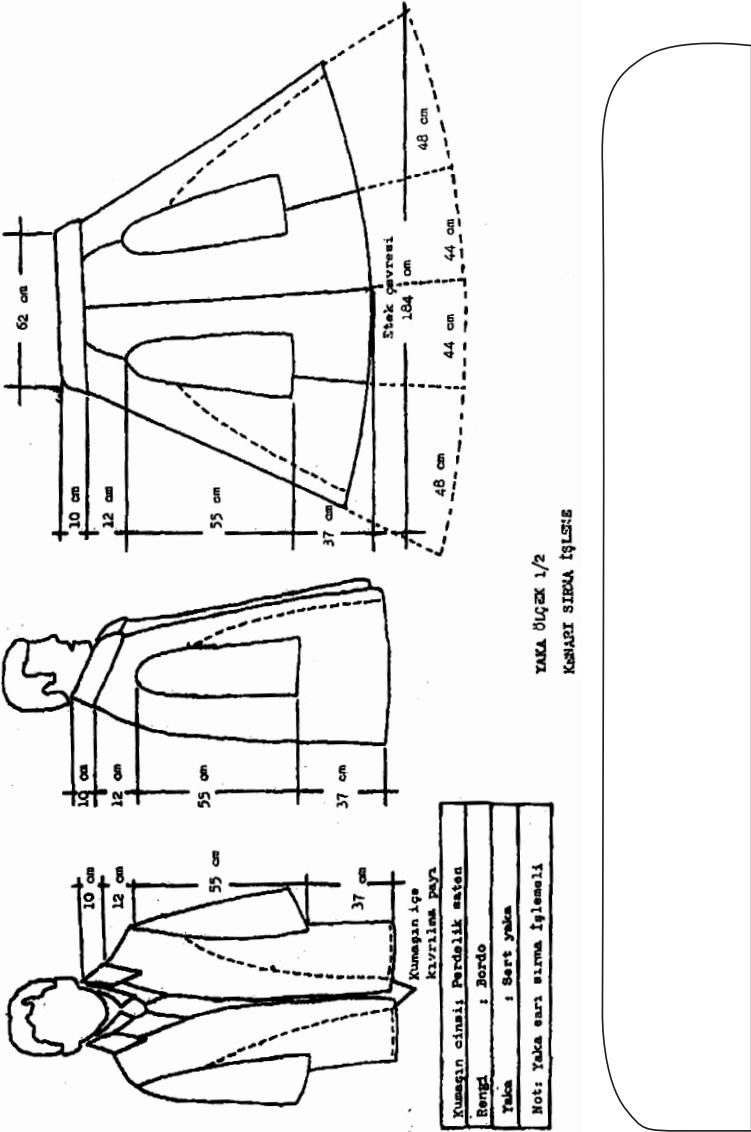
36. KIYAFET

Belediye evlendirme memurları belediye, köy muhtarları köy, nüfus, dış temsilciliklerimiz ve il ve ilçe müftülüklerinde evlendirme memurluğu görevi verilenler de genel bütçeden karşılanacak harcamayla Evlendirme Yönetmeliği ekinde gösterilen cübbeyi yaptırmak ve evlenme törenlerinde bu cübbeyi giymek zorundadırlar.

Bu kıyafetlerin giderleri mensup oldukları kuruluşların bütçelerinden karşılanır.

36.1. Evlenme Töreninde Giyilecek Cübbeye İlişkin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 13.02.2014 tarih ve 70819127-010.99-15464 sayılı Talimat eki Nüfus ve Evlendirme Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Açıklama

Evlendirme Yönetmeliğinin 48'inci maddesinde evlendirme memurunun evlendirme töreninde giyeceği cübbe modelinin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce belirlenmesi öngörüldüğünden evlendirme memurlarınca evlenme töreninde modeli ve ölçüleri belirlenmiş olan cübbe kullanılacaktır.

37. DEVİR VE TESLİM KONUSU, SÜRESİ

Devir teslim kapsamına girenler;

- a) Mühürler,
- b) Evlenme kütükleri,
- c) Defterler,
- d) Belgeler ve dosyalar,
- e) Cübbe,
- f) Döşeme ve demirbaşlar.

Devir teslim işlemi için tanınan süre 15 gün olup, istifa halinde bu süre en çok 30 gündür.

38. DEVİR VE TESLİMDE USUL

Devir teslim tutanağı dört örnek halinde düzenlenecek ve tutanağın altı devir alanla devir eden tarafından imzalanır.

Tutanakların birer örneği devir verene, bir örneği devir alana verilir ve bir örneği dairedeki ilgili dosyasına konur, dördüncü örnek ise il veya ilçe müdürlüklerine gönderilir.

39. KÜTÜKLERİN DEVİR VE TESLİMİNDE UYGULANACAK ESASLAR

Evlenmenin en önemli dayanaklarından olan evlenme kütüklerinin devir teslimleri de;

- a) Usulüne göre tasdik edilip edilmediği ve sayfa numaralarının verilip verilmediği,
 - b) Eksik sayfa olup olmadığı,
 - c) Kütüklerde usulsüzlük, silinti ve kazıntı bulunup bulunmadığı,
 - d) Kütüklerin düzgün ve okunaklı bir şekilde tutulup tutulmadığı,
 - e) Kütüklerin dağımık ve yırtık olup olmadıkları,
- tespit edilip ve bu hususlar tutanakta belirtilmelidir.

Evlenme kütüklerinin usulüne uygun tutulmaması evlendirme memurunun sorumluluğuna ve cezai işleme tabi tutulacağından konuya özen gösterilmesi gerekmektedir.

40. DENETİM

Evlendirme memurluklarını;

- Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
- Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce görevlendirilecek yetkililer
- Mülkiye müfettişleri
- Valiler
- Kaymakamlar
- İl nüfus ve Vatandaşlık müdürleri
- İlçe nüfus müdürleri
- Belediye başkanları
- İl ve ilçe müftüleri

tarafından denetlenebilir. Bu sayılanlar dışında kalan hiçbir makam veya personel evlendirme memurluklarını denetlemeye yetkili değildir.

Evlendirme Yönetmeliği uyarınca denetim, yetkili olanlarca her zaman yapılabilir. Ancak her evlendirme memurluğunun üç yılda bir denetlenmesi gereklidir. Denetim sırasında tespit edilen tenkit ve tavsiyeyi gerektiren hususlar bir rapora bağlanarak örnekleri ilgili memura, il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri ile ilçe nüfus müdürlüklerine gönderilir.

41. AİLE CÜZDANLARININ MAL SANDIKLARINDAN ALINMASI

Evlendirme Yönetmeliğinin 54'üncü maddesinde “Uluslararası aile cüzdanları il ve ilçe mal sandıklarınca evlendirme memurlarına kredili olarak verilir. Bu cüzdanların zimmetle verilmesi ve bedelin tahsili hususlarında Devlet Muhasebesi Muamelat ve Genel Yönetmelik hükümleri uygulanır. Aile cüzdan bedelleri sebebiyle merkez ve taşra teşkilatı personeli ile başkonsolosluklar 2489 sayılı Kefalet Kanununa tabi değildirler.” öngörülmüştür.

Değerli kâğıtlar defterinin, elektronik ortamda tutulması esastır. Bunun mümkün olamaması halinde kâğıt ortamında tutulur. Daha sonra bu bilgiler elektronik ortama aktarılır.

Yılın son iş gününün bitiminde değerli kâğıtlar defterinin kontrolleri yapıp eldeki cüzdanların tür ve adetleri tespit edilerek bir tutanak ile maliye yetkilisine iade edilmesi sağlanır.

İade edilen cüzdanlar yeni bir bordro ile yılın ilk iş günü geri alınır, cüzdan fiyatları kaydedilir ve alınan cüzdanlara birden başlayan kayıt numarası verilir.

Belediye evlendirme memurlukları, köy muhtarları ile il ve ilçe müftülükleri 2489 sayılı Kefalet Kanununa tabidirler.

41.1. Uluslararası Aile Cüzdanının Doldurulması

Evlendirme Yönetmeliğinin 55'inci maddesinde “Aile cüzdanları yazı makinesi ile veya mümkün olmadığı takdirde mürekkepli kalemle ve kitap harfleriyle doldurulur. Aile cüzdanlarının birinci sayfasına karı ve kocanın fotoğrafları yan yana yapıştırılır. Aile cüzdanları varsa soğuk damga ile yoksa resmi mühürle mühürlenir ve evlenme töreninin bitiminde çiftlere verilir. Aile cüzdanı seri ve numarası evlenme kütüğüne işlenir.

Evlenmenin yapılmaması halinde; doldurulmuş aile cüzdanları, evlendirme memurluğunca usulüne göre imha edilir. İmha edilen aile cüzdanının seri ve numarası evlendirme memurluğunun bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne bildirilir.” öngörülmüştür.

Bu kapsamda; Uluslararası aile cüzdanı, Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonunca hazırlanan XV numaralı Uluslararası Bir Aile Cüzdanı İhdasına İlişkin Sözleşme ile belirlenen esaslara göre aşağıdaki şekilde doldurulacaktır:

4. sayfadaki (1) numaralı Devlet alanı; “Türkiye Cumhuriyeti” yazısı basılı olarak gelmektedir.

(2) numaralı nüfus idaresi alanına; uluslararası aile cüzdanını veren nüfus müdürlüğü veya evlendirme memurluğu yazılacaktır. İlçelerin bağlı olduğu il yazılacaktır. Ancak aynı isimde birden fazla ilçe varsa, karışıklığı önlemek için bağlı olduğu il adı da yazılacaktır.

(3) numaralı evlenme sicil örneği no alanına; uluslararası aile cüzdanı evlenme sırasında verildiği takdirde yılı ile birlikte evlenme özel kütüğü numarası yazılacaktır. Nüfus müdürlüğünce düzenlendiği takdirde yine yılı ile nüfusa kayıtlı olduğu evlenme vukuat numarası işlenecektir. (Örnek; 2014/49.) Eski evlenme olması nedeniyle numara bilinmediği takdirde boş bırakılacaktır. (Örnek; 2014 gibi.)

(4) numaralı evlenme yeri ve tarihi alanına; evlenme tarihi kutular içine tam olarak yazılacaktır. Evlenme yeri olarak, evlenmenin yapıldığı belediye veya köy ilçe adı ile birlikte yazılacaktır.

(5) ve (6) numaralı alanlara bir şey yazılmayacaktır.

(7) numaralı evlenmeden önceki soyadı alanına; eşlerin evlenmeden önceki soyadları yazılacaktır.

(8) numaralı adı alanına; eşlerin adları tam olarak yazılacaktır. Birden fazla ad varsa kısaltma yapılmadan, eksiksiz yazılacaktır.

(9) numaralı doğum yeri ve tarihi alanına; eşlerin doğum yerleri ile kutular içine doğum tarihleri günleriyle birlikte yazılacaktır.

(10) numaralı evlenmeden sonraki soyadı alanına; eşlerin evlenmeden sonraki soyadları yazılacaktır. Kadın evlenme ile kocanın soyadını alacağından her iki alana da kocanın soyadı yazılacaktır.

Evlendirme memurluğuna yaptığı yazılı başvuru ile önceki soyadını kullanmak isteyen kadının önceki soyadı, kocasının soyadından önce yazılacaktır. (Türk vatan-daşı ile evli yabancı kadınlar da bu kapsamdadır.)

5. sayfadaki (11) numaralı işleme ait diğer bilgiler alanına; kadının ana adının altına evlenmeden önceki nüfusta kayıtlı olduğu yer yazılacaktır. Ayrıca uluslararası aile cüzdanı düzenlenirken aile kütüğüne geçmiş açıklamalar yazılacaktır.

(23) numaralı baba adları alanına; eşlerin baba adı yazılacaktır.

(24) numaralı ana adları alanına; eşlerin ana adı yazılacaktır.

(12) numaralı veriliş tarihi, imza ve mühür alanına; uluslararası aile cüzdanının verildiği tarih, düzenleyen memurun adı, soyadı yazılacak ve imzalanarak onaylanacaktır.

6. sayfadaki (13) numaralı kişi haline ilişkin sonraki açıklamalar alanına; eşlerden birinin ölmesi halinde “Ölüm” yazılacaktır. Açıklamalar çok kısa yapılacak ve bunlar işaretler kısmındaki harflerle de gösterilecektir. Örneğin; kadının ölümünde “...tarihinde eşi ölmüştür.” açıklamasından sonra (Df) harfleri de yazılacaktır.” Açıklamayı yapan memur tarafından imzalanıp onaylanacaktır.

(14) numaralı her açıklama için yer, tarih, imza ve mühür alanına; 13 numaralı alana yapılan her açıklama için bu açıklamayı yapan nüfus müdürlüğünün, yurt dışında ise dış temsilciliğimizin adı, açıklamanın yapıldığı tarih yazılacaktır. Açıklamayı yapan memur tarafından imzalanıp, onaylanacaktır.

(15) numaralı evlenmeyi yapan makam alanına; evlenmeyi yapan evlendirme memurluğu yazılacaktır.

(16) numaralı bekarlık soyadı alanına; kadının bekarlık soyadı yazılacaktır.

(17) numaralı kayıtlı olduğu aile kütüğü yeri ve numarası alanına; kocanın nüfusa kayıtlı olduğu yer ile aile kütüğündeki cilt, aile kütük ve birey sıra numarası yazılacaktır.

(18) numaralı Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası alanına; eşlerin kimlik numaraları yazılacaktır.

7. sayfadaki (19) numaralı çeşitli açıklamalar alanına; sonradan meydana gelen ancak (13) numaralı alanda yer olmadığından yazılamayan ve aile kütüğüne geçirilen ad, soyadı düzeltmesi, şahsi hale ilişkin değişiklikler ile kadının önceki soyadı gibi çeşitli açıklamalar yazılacaktır.

(13) numaralı alanda olduğu gibi açıklamaları işleyen memur tarafından doldurulup adı-soyadı yazılarak imzalanarak nüfus müdürlüğü veya dış temsilciliğimiz tarafından onaylanacaktır. Burada da cüzdanın 3’üncü sayfasındaki kısaltma harfleri yazılacaktır.

8 ile 19 ncu sayfalar doğan çocukların kaydına aittir. Evlilik dışında doğan ve özel kanunlar gereğince, soybağı düzgün olarak aile kütüklerinde baba hanesine yazılan her çocuk uluslararası aile cüzdanına işlenecektir. Bu sayfalardaki:

(1) numaralı Devlet alanı; “Türkiye Cumhuriyeti” yazısı basılı olarak gelmektedir.

(2) numaralı nüfus idaresi alanına; doğumu uluslararası aile cüzdanına işleyen nüfus müdürlüğünün adı yazılacaktır.

(20) numaralı doğum sicili örneği no. alanına; çocuğun aile kütüğüne yazıldığı yerdeki özel doğum kütüğü numarası yazılacaktır.

(9) numaralı doğum yeri ve tarihi alanına; çocuğun doğum yeri ile doğum tarihi günleriyle birlikte özel kareler içine yazılacaktır.

(21) numaralı çocuğun soyadı alanına; babanın soyadı yazılacaktır.

(8) numaralı adı alanına; çocuğun adı yazılacaktır. Ad birden fazla ise kısaltılmadan yazılacaktır.

(22) numaralı cinsiyeti alanına; çocuğun cinsiyeti Türkçe “kız” veya “erkek” yazıldıktan sonra erkek ise (M), kız ise (F) harfi yazılacaktır.

(11) numaralı işleme ait diğer bilgiler alanına; çocukla ilgili aile kütüğüne geçmiş açıklamalar yazılacaktır. Ancak soybağı ve evlat edinmeyle ilgili açıklamalar yazılmayacaktır.

(23) numaralı baba adı alanına; çocuğun baba adı yazılacaktır.

(24) numaralı ana adı alanına; çocuğun ana adı yazılacaktır.

(12) numaralı veriliş tarihi, imza, mühür alanına; çocuğun uluslararası aile cüzdanına işlendiği tarih ve yazan memurun adı, soyadı yazılıp imza edilerek onaylanacaktır.

(13) numaralı kişi haline ilişkin sonraki açıklamalar alanına; O sayfada kayıtlı çocuğun şahsi halinde meydana gelen değişiklikler işlenecektir. Örnek; çocuğun ölümü gibi. Ölüm halinde “..... tarihinde ölmüştür” açıklaması yapıldıktan sonra ortak işaret (De) harfleri de yazılacaktır. Her açıklama için bu açıklamayı yapan nüfus müdürlüğünün adı, açıklamanın yapıldığı tarih yazılacaktır. Açıklamayı yapan memur tarafından imzalanıp nüfus müdürlüğünce, yurt dışında ise dış temsilciliğimiz tarafından onaylanacaktır.

(14) numaralı her açıklama için yer, tarih, imza, mühür alanına; 13 numaralı alanda yapılan her açıklama için bu açıklamayı yapan nüfus müdürlüğünün adı, açıklamanın yapıldığı tarih yazılacaktır. Açıklamayı yapan memur tarafından imzalanıp nüfus müdürlüğünce, yurt dışında ise dış temsilciliğimiz tarafından onaylanacaktır.

(17) numaralı kayıtlı olduğu aile kütüğü yeri ve numarası alanına; çocuğun nüfusta kayıtlı olduğu yer yazılacaktır.

(18) numaralı Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası alanına; çocuğun Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yazılacaktır.

(19) numaralı çeşitli açıklamalar alanına; çocuğun şahsi ve medeni haline ilişkin diğer açıklamalar yazılacaktır. Örnek; yaş düzeltilmesi gibi.

Doğan her çocuk ilgililerin talebi ve yukarıdaki esaslar çerçevesinde uluslararası aile cüzdanına yazılacaktır.

6 çocuktan fazla çocuğun Uluslararası Aile Cüzdanına kaydedilmesi gerektiğinde ikinci bir cüzdan düzenlenecektir.

41.2. Uluslararası Aile Cüzdanı İmhası

Evlenme yapılmadığı halde düzenlenen ve evlendirme memurluklarında bekletilen uluslararası aile cüzdanlarının evlendirme memurluğunca bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne gönderilerek imha edilmesi sağlanır.

İmha edilmek üzere teslim alınan uluslararası aile cüzdanları kâğıt imha makinesinde veya makasla küçük parçalar halinde kesildikten sonra, yakılmak suretiyle, iş yoğunluğu nedeniyle imha edilememesi durumunda ise delgeç ile delinerek daha sonra imha edilir.

Hatalı düzenlenen uluslararası aile cüzdanları ise imha edilmez. Bu cüzdanlar nüfus müdürlüğü/dıştemsilcilik tarafından ilgili liste kullanılarak değerli kağıt belinden düşülmek üzere maliye yetkilisine iade edilir.

42. CEZA HÜKÜMLERİ

Evli olmasına rağmen, başkasıyla evlenme işlemi yaptıran, kendisi evli olmakla birlikte, evli olduğunu bildiği bir kimse ile evlilik işlemi yaptıran, gerçek kimliğini saklamak suretiyle bir başkasıyla evlenme işlemi yaptıran kişiler 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 230'uncu maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere durum belgelerle birlikte Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilir.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri
Genel Müdürlüğü